

Briselē, 22.3.2017.
COM(2017) 142 final

2017/0063 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2017) 114 final}

{SWD(2017) 115 final}

{SWD(2017) 116 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Vispārīgais konteksts

ES dalībvalstis ir būtiski Eiropas Komisijas partneri ES konkurences noteikumu izpildē. Kopš 2004. gada ES dalībvalstu valsts konkurences iestādes (VKI) atbilstoši Padomes Regulai (EK) Nr. 1/2003¹ ir pilnvarotas piemērot ES konkurences noteikumus paralēli Komisijai. VKI ir pienākums piemērot ES konkurences noteikumus nolīgumiem vai praksei, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tagad jau vairāk nekā desmit gadus ES konkurences noteikumus izpilda gan Komisija, gan VKI, cieši sadarbojoties Eiropas Konkurences tīklā (EKT). Tieši tālab 2004. gadā tika izveidots EKT.

Tas, ka ES konkurences noteikumus izpilda gan Komisija, gan VKI, ir būtisks elements konkurencei atvērta un inovatīva iekšējā tirgus izveidē un ir īpaši svarīgi darbvietu radīšanai un izaugsmei svarīgās ekonomikas nozarēs, īpaši enerģētikas, telekomunikāciju, digitālajā un transporta nozarē.

ES konkurences noteikumi ir viena no iekšējā tirgus pamatiezīmēm: ja konkurence ir izkropļota, iekšējais tirgus nespēj sasniegt pilnu potenciālu un radīt pareizos apstākļus noturīgai ekonomikas izaugsmei. Būtisks aspekts, kā panākt, lai iekšējais tirgus kļūtu dziļāks un taisnīgāks, ir nodrošināt iekšējā tirgus noteikumu efektīvu izpildi, un tādējādi iedzīvotāji izjustu attiecīgos ieguvumus. Tagad ES konkurences noteikumu izpilde notiek tādos apjomos, kādus Komisija nekad nebūtu spējusi panākt viena pati. Kopš 2004. gada Komisija un VKI ir pieņēmušas vairāk nekā 1000 izpildes lēmumus, no kuriem 85 % pieņēma VKI. Tas, ka par izpildi gādā daudz iestāžu, uzņēmumus ievērojami spēcīgāk, efektīvāk un labāk attur no kārdinājuma pārkāpt ES konkurences noteikumus. Komisija parasti izmeklē tādu konkurenci ierobežojošu praksi vai nolīgumus, kas ietekmē konkurenci trijās vai vairāk dalībvalstīs, vai ja šķiet lietderīgi radīt Eiropas mēroga precedentu. Izmeklēšanu parasti labāk uzņemties VKI, ja konkurence pārsvarā ietekmēta attiecīgās valsts teritorijā. VKI zina, kā darbojas tirgi to dalībvalstī. Šīm zināšanām ir liela vērtība konkurences noteikumu izpildē. Turklāt valsts līmeņa rīcība sekmē sabiedrības atbalstu konkurences noteikumu izpildei.

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

ES konkurences noteikumu izpildi, ko veic VKI, būtu iespējams padarīt efektīvāku. Regula (EK) Nr. 1/2003 nepievērsās līdzekļiem un instrumentiem, ko VKI izmanto ES konkurences noteikumu piemērošanai, un daudzām VKI nav visu vajadzīgo līdzekļu un instrumentu LESD 101. un 102. panta efektīvai izpildei.

1. Dažām VKI nav reālu garantiju, ka tās varēs piemērot ES konkurences noteikumus neatkarīgi, nepieņemot publisko vai privāto subjektu norādījumus. Vairākas iestādes cieš no cilvēkresursu un finanšu resursu trūkuma. Tas var ietekmēt to spēju efektīvi izpildīt noteikumus. Piemēram, dažām VKI nav iespējas vienlaicīgi veikt inspekcijas attiecībā uz visiem iespējamā karteļa dalībniekiem, un tādējādi tie iegūst laiku pierādījumu iznīcināšanai un var izvairīties no pārkāpuma atklāšanas. Citām nav pienācīgu kriminālistikas IT rīku, kas ļautu atrast pārkāpumu pierādījumus.

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

2. Daudzām VKI nav visu instrumentu, kas būtu vajadzīgi konkurences tiesību pārkāpumu efektīvai atklāšanai un novēršanai. Dažām VKI nav būtisku izmeklēšanas pilnvaru, piemēram, vākt pierādījumus, kas glabājas mobilajā tālrunī, klēpj datorā, planšētdatorā utt. Digitālajā laikmetā tas ir ievērojams trūkums. VKI izmeklēšanas pilnvaras bieži vien neko nedod, jo nav paredzētas efektīvas sankcijas gadījumā, ja uzņēmumi šīs pilnvaras nerespektē.

3. Ne visas VKI var uzlikt efektīvus naudas sodus. Dažās dalībvalstīs valsts tiesību akti liedz VKI uzlikt efektīvus naudas sodus par ES konkurences tiesību pārkāpumiem, piemēram, dažās dalībvalstīs uzņēmumi var pārstrukturēties un tādējādi izvairīties no naudas soda. Atsevišķās dalībvalstīs par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem paredzētie naudas sodi ir mazi vai vispār nav paredzēti. Naudas sodu apmērs ievērojami atšķiras: par vienu un to pašu pārkāpumu vienā dalībvalstī var nākties maksāt daudz vairāk nekā citā dalībvalstī, kaut arī šādai atšķirībai nav nekāda objektīva pamatojuma.

4. Iecietības programmas ir svarīgs instruments, kas palīdz atklāt kartelus. Tās motivē uzņēmumus sniegt vērtīgu informāciju par karteliem, kuros tie piedalījušies, apmaiņā pret pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no naudas soda. Lai uzņēmumi, kas apsver iespēju pieteikties uz iecietības programmas piemērošanu, būtu motivēti sadarboties ar iestādēm, ir nepieciešama pietiekama juridiskā noteiktība. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad uzņēmumi iesniedz iecietības pieteikumus vairākās dalībvalstīs, jo kartelis skar vairākas valstis. Tomēr iecietības programmas Eiropā atšķiras, un tas attur uzņēmumus no ziņošanas par karteliem un no pierādījumu sniegšanas par šo konkurenci ierobežojošo praksi.

5. VKI instrumentu un garantiju trūkumi un ierobežojumi negatīvi ietekmē arī LESD 101. un 102. panta izpildes paralēlo pilnvaru sistēmu, kas balstās uz ciešu sadarbību EKT ietvaros. Šīs sistēmas pienācīga darbība ir atkarīga no iestāžu spējas paļauties uz vienas iestādes veiktajiem izmeklēšanas pasākumiem citas iestādes vārdā. Tā kā joprojām ir tādas VKI, kurām nav pienācīgu izmeklēšanas instrumentu, sistēma nevar darboties, kā nākas. Trūkumi attiecībā uz VKI spēju sniegt savstarpējo palīdzību arī negatīvi ietekmē Eiropas konkurences noteikumu izpildes sistēmu, kurai būtu jādarbojas kā vienotam veselumam. Piemēram, administratīvās VKI nevar pieprasīt uzlikto naudas sodu pārrobežu izpildi, ja pārkāpuma izdarītājam nav juridiskā statusa attiecīgajā teritorijā. Digitālajā laikmetā daudzi uzņēmumi pārdod preces internetā potenciāli daudzās valstīs, kaut arī juridiskais statuss tiem ir, piemēram, tikai vienā dalībvalstī. Šādi uzņēmumi pašlaik var viegli izvairīties no naudas soda maksāšanas.

VKI instrumentu un garantiju trūkumi un ierobežojumi nozīmē, ka uzņēmumiem, kas piekopj konkurenci ierobežojošu praksi, attiecīgajās procedūrās var būt ļoti dažādi iznākumi atkarībā no dalībvalsts, kurā tie darbojas: iespējams, ka izpilde saskaņā ar LESD 101. vai 102. pantu vispār nenotiek vai notiek neefektīvi, piemēram, tāpēc, ka nav iespējams ievākt šādas prakses pierādījumus vai uzņēmumi var izvairīties no naudas soda piemērošanas. ES konkurences noteikumu nevienmērīga izpilde izkropļo konkurenci iekšējā tirgū un iedragā decentralizētās izpildes sistēmu, kas tika ieviesta ar Regulu (EK) Nr. 1/2003.

Tāpēc ir nepieciešams leģislatīvā akta priekšlikums, ar ko VKI tiktu dota iespēja efektīvāk izpildīt ES konkurences noteikumus un tiktu nodrošināts, ka VKI ir nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras. Novēršot valsts līmeņa šķēršļus, kas VKI liedz panākt efektīvu izpildi, tiks veicināta konkurences kropļojumu novēršana iekšējā tirgū un patērētājiem un uzņēmumiem, tostarp MVU, vairs

nebūs jācieš no neizdevīgās situācijas un kaitējuma, ko rada šie pasākumi. Turklāt, dodot iespēju VKI efektīvi sniegt savstarpējo palīdzību, tiks nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi un cieša sadarbība EKT ietvaros.

Šis priekšlikums figurē Komisijas 2017. gada darba programmā², un tas balstās uz izpildes pieredzi, kura EKT gūta kopš 2004. gada.

Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Šis priekšlikums papildinās Regulu (EK) Nr. 1/2003, jo, nodrošinot, ka VKI efektīvi izpilda noteikumus, tiks panākts, ka tiek pilnībā atraisīts ar minēto regulu ieviestās decentralizētās izpildes sistēmas potenciāls. Konkrētāk, ar šo priekšlikumu tiks īstenota Regulas (EK) Nr. 1/2003 35. panta prasība, ka dalībvalstīm ir pienākums norīkot VKI tādā veidā, lai tiktu efektīvi izpildīti minētās regulas noteikumi. Nodrošinot, ka VKI ir efektīvas lēmumpieņemšanas un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, tiks panākta Regulas (EK) Nr. 1/2003 5. panta prasība (par VKI tiesībām pieņemt lēmumus un uzlikt naudas sodus attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu) pilnīga ievērošana un precizēšana. Nodrošinot VKI efektīvas izmeklēšanas pilnvaras, tiks pilnībā īstenots Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. pantā paredzētais pienākums, proti, ka VKI jāspēj veikt izmeklēšanas pasākumus citu EKT dalībnieku vārdā. Komisija 2016. gada paziņojumā “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”³ ir uzsvērusi, ka, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis pilnībā piemēro, īsteno un izpilda ES tiesības, ir jābūt stabilai, rezultatīvai un efektīvai izpildes sistēmai. Turpat norādīts, ka ES tiesību aktu izpilde joprojām ir aktuāls jautājums, tāpēc vispārējo interešu labā lielāka uzmanība jāpievērš izpildes nodrošināšanai.

Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Šis priekšlikums ir pilnībā saskanīgs un saderīgs ar spēkā esošo Savienības politiku citās jomās, īpaši politiku, ar ko VKI vai EKT tiek noteiktas konkrētas konsultatīvās, sadarbības, uzraudzības, ziņojumu sniegšanas vai lēmumpieņemšanas funkcijas.⁴

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

Juridiskais pamats

² COM(2016) 710 *final*.

³ Komisijas paziņojums “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”, C(2016)8600 *final* (OV C 18, 19.1.2017., 10. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1211/2009 (2009. gada 25. novembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (BEREC) un biroju (OV L 337, 18.12.2009., 1. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1227/2011 (2011. gada 25. oktobris) par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 537/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2005/909/EK (OV L 158, 27.5.2014., 77. lpp.).

Šis priekšlikums pamatojas uz LESD 103. un 114. pantu, jo tam ir vairāki nesaraucjami saistīti mērķi: 1) īstenot LESD 101. un 102. panta principus, dodot VKI iespēju efektīvāk izpildīt minētos noteikumus; 2) nodrošināt, ka valstu tiesību akti un pasākumi, kas VKI liedz panākt efektīvu izpildi, neizkropļo konkurenci iekšējā tirgū un patērētāji un uzņēmumi nenonāk neizdevīgā situācijā; 3) nodrošināt, ka gadījumos, kad valsts konkurences tiesības tiek piemērotas paralēli LESD 101. un 102. pantam, pastāv tādas pašas garantijas un instrumenti un tādējādi tiek nodrošināta juridiskā noteiktība un apstākļu vienlīdzība; 4) paredzēt efektīvus noteikumus par savstarpējo palīdzību ar mērķi nodrošināt iekšējā tirgus un EKT ciešās sadarbības sistēmas pienācīgu darbību.

Mērķis nodrošināt, ka VKI rīcībā ir LESD 101. un 102. panta efektīvākai izpildei nepieciešamie līdzekļi un instrumenti, ietilpst LESD 103. panta 1. punkta darbības jomā, jo veicina konkurences noteikumu pilnvērtīgu iedarbību. 103. panta 1. punktā Padome ir pilnvarota pieņemt regulas vai direktīvas, “kas vajadzīgas, lai īstenotu 101. un 102. pantā izklāstītos principus”. Konkrētāk, šādi akti var tikt pieņemti saskaņā ar LESD 103. panta 2. punkta e) apakšpunktu, “lai noteiktu attiecības starp valstu tiesību aktiem un noteikumiem, kas ietverti šajā iedaļā vai pieņemti saskaņā ar šo pantu”, un saskaņā ar 103. panta 2. punkta a) apakšpunktu, “lai nodrošinātu 101. panta 1. punktā un 102. pantā noteikto aizliegumu ievērošanu, paredzot sodanādu un kavējuma naudu”.

Tomēr ar šo juridisko pamatu vien nepietiek, jo ierosinātās direktīvas mērķi un saturs ir plašāki. Ierosinātajai direktīvai ir atsevišķs papildu mērķis sekmēt iekšējā tirgus darbības uzlabošanu, 1) vēršoties pret valstu noteikumiem, kas VKI liedz panākt efektīvu izpildi, un tādējādi Eiropas uzņēmumiem un patērētājiem nodrošināt vienlīdzīgāku aizsardzību; 2) nodrošinot, ka gadījumos, kad valsts konkurences tiesības tiek piemērotas paralēli LESD 101. un 102. pantam, pastāv tādas pašas garantijas un instrumenti un tādējādi tiek nodrošināta juridiskā noteiktība un apstākļu vienlīdzība; 3) paredzot efektīvus noteikumus par savstarpējo palīdzību ar mērķi nodrošināt iekšējā tirgus un EKT ciešās sadarbības sistēmas pienācīgu darbību.

Dažās dalībvalstīs valsts tiesību akti liedz VKI uzlikt uzņēmumiem efektīvus naudas sodus par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem. Pārkāpumu izdarījušie uzņēmumi, kas darbojas dalībvalstīs, kurās VKI nav efektīvu naudas sodu uzlikšanas pilnvaru, tādējādi ir pasargāti no sankcijām, un tiem īsti nav motivācijas darboties saskaņā ar ES konkurences noteikumiem. Tas visā Eiropā saasina tirgus kropļojumus un kaitē iekšējam tirgum. Turklāt dalībvalstu vidū vērojamas atšķirības attiecībā uz iecietības programmu pamatprincipiem nozīmē, ka atkarībā no tā, kura iestāde rīkojas, attieksme pret uzņēmumiem var atšķirties. Tikai ES līmeņa rīcība var nodrošināt kopējus iecietības pamatprincipus, kas uzņēmumiem nodrošinātu vienlīdzīgākus konkurences apstākļus.

Tāpat valstu tiesību aktu ierobežojumi un trūkumi var liegt VKI efektīvi ievākt pierādījumus. Ir skaidrs, ka pasākumi, ar kuriem tiek apdraudēta VKI neatkarība vai ierobežoti to resursi, nāk no pašām dalībvalstīm. Piemēram, neatkarības ierobežojumi var izrietēt no vēlmes panākt lielāku kontroli pār iestādes lēmumu pieņemšanas procesu. Ja valdība spēj ietekmēt VKI vai izdarīt uz to spiedienu, politiskie apsvērumi var gūt virsroku pār pienācīgu konkurences tiesību izpildi, kuras pamatā būtu juridiskie un ekonomiskie argumenti, un tādējādi nāktos ciest uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū.

Šie VKI instrumentu un garantiju trūkumi un ierobežojumi nozīmē, ka attiecībā uz uzņēmumiem, kas piekopt konkurenci ierobežojošu praksi, izpilde saskaņā ar LESD 101. vai 102. pantu, iespējams, vispār nenotiek vai notiek neefektīvi, piemēram, tāpēc, ka nav

iespējams ievākt šādas prakses pierādījumus vai uzņēmumi var izvairīties no naudas soda piemērošanas. Uzņēmumiem ir liegta iespēja konkurēt, balstoties uz to objektīvajām spējām, ja konkurenci ierobežojošā prakse paliek nesodīta. Tādējādi uzņēmumiem nav stimula iet šādos tirgos, izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību un piedāvāt savas preces un pakalpojumus. Savukārt patērētājiem tajās dalībvalstīs, kurās izpilde ir vājāka, tiek liegti ieguvumi, ko nodrošina konkurences noteikumu efektīva izpilde, ar ko tiek novērsta konkurenci ierobežojoša prakse, kuras rezultātā preču un pakalpojumu cenas tiek mākslīgi uzturētas augstā līmenī. Tādējādi LESD 101. un 102. panta nevienmērīga piemērošana Eiropā izkropļo konkurenci iekšējā tirgū un neļauj šim tirgum darboties pienācīgi.

Šī ierosinātā direktīva skar valstu tiesību aktu tuvināšanu arī tāpēc, ka tās darbības jomā ietilpst valstu konkurences noteikumu piemērošana. Praksē vairākums VKI vienā un tajā pašā lietā valsts konkurences tiesību normas piemēro paralēli LESD 101. un 102. pantam. Tāpēc ierosinātā direktīva neizbēgami ietekmēs VKI paralēli piemērotās valstu konkurences tiesību normas. Turklāt lietas agrīnā stadijā, kad VKI veic izmeklēšanas pasākumus, bieži vien ir grūti noteikt, vai tirdzniecība tiek ietekmēta tādā apmērā, ka būtu jāpiemēro ES konkurences tiesības. Līdz ar to VKI ir jāpieņem, ka var būt piemērojami abi noteikumu kopumi. Tas nozīmē, ka, izmantojot priekšlikumā paredzētās pilnvaras ievākt digitālos pierādījumus, VKI potenciāli veiktu šīs darbības gan ES, gan valsts tiesību piemērošanas nolūkā. Tāpēc ir sarežģīti vai pat neiespējami atsevišķi nošķirt šādu valsts tiesību un LESD 101. un 102. panta paralēlo piemērošanu. Ja gadījumos, kad valsts tiesības tiek piemērotas paralēli LESD 101. un 102. pantam, nepastāvēs tādas pašas garantijas un instrumenti, radīsies juridiskā nenoteiktība un risks, ka tiks apdraudēta apstākļu vienlīdzība. Turklāt, lai iecietības programmu un izlīguma materiālu aizsardzība būtu efektīva, tā jāpiemēro ne tikai VKI procedūrās attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, bet arī līdzvērtīgo valsts tiesību normu piemērošanas procedūrās.

Trūkumi un ierobežojumi attiecībā uz VKI spēju sniegt savstarpējo palīdzību arī negatīvi ietekmē Eiropas konkurences noteikumu izpildes sistēmu, kurai būtu jādarbojas kā vienotam veselumam. Piemēram, lielākā daļa VKI nevar pieprasīt svarīgāko izpildes pasākumu pārrobežu paziņošanu vai uzlikto naudas sodu pārrobežu izpildi, ja pārkāpuma izdarītājam nav juridiskā statusa attiecīgajā teritorijā. Šādi uzņēmumi pašlaik var viegli izvairīties no naudas soda maksāšanas. No tā izrietošā neefektīvā izpilde izkropļo konkurenci, kā rezultātā cieš likumpaklausīgie uzņēmumi, un grauj patērētāju uzticēšanos iekšējam tirgum, īpaši digitālajā vidē. Tādējādi būtisks aspekts vienlīdzīgu apstākļu nodrošināšanā Eiropā un konkurences kropļojumu novēršanā ir šo trūkumu izskaušana – jāparedz sistēma, saskaņā ar kuru pārrobežu mērogā paziņot sākotnējos iebildumus par LESD 101. un 102. panta iespējamiem pārkāpumiem un šo pantu piemērošanas lēmumus, kā arī panākt administratīvo VKI uzlikto naudas sodu pārrobežu izpildi. Savukārt, lai nodrošinātu paralēlo pilnvaru sistēmas pienācīgu darbību EKT ietvaros, būtu jāparedz, ka konkrētās valsts noilguma termiņa skaitīšana jāaptur uz laiku, kamēr ilgst procedūra citu dalībvalstu VKI vai Komisijā.

Valstu tiesību aktu tuvināšana nolūkā sasniegt šos konkrētos mērķus, kas ir pilnībā atspoguļoti ierosinātās direktīvas tekstā, pārsniedz tikai LESD 101. un 102. panta īstenošanu un drīzāk attiecas uz iekšējā tirgus pareizas darbības nodrošināšanu.

Rezumējot, šis direktīvas priekšlikums gan mērķu, gan satura ziņā ir vērsts uz divām politikas jomām: ES konkurences politikas efektīvu piemērošanu un pareizu iekšējā tirgus darbību. Šie elementi ir nesaraujami saistīti: lai nodrošinātu, ka VKI tiek dota iespēja efektīvi piemērot noteikumus, neizbēgami ir nepieciešama likumdošana ar mērķi novērst valsts tiesībās pastāvošos šķēršļus, kas izraisa nevienmērīgu izpildi un tādējādi kropļo konkurenci iekšējā

tirgū. Patērētāji un uzņēmumi nenonāks neizdevīgā situācijā, ja nebūs valstu tiesību aktu un pasākumu, kas VKI liedz panākt efektīvu izpildi. Gadījumos, kad valsts konkurences tiesību normas tiek piemērotas paralēli LESD 101. un 102. pantam, juridiskās noteiktības un apstākļu vienlīdzības labad nepieciešams, lai VKI būtu tādas pašas garantijas un instrumenti. Visbeidzot, lai nodrošinātu vienlīdzīgākus konkurences apstākļus un nodrošinātu paralēlo pilnvaru sistēmu EKT ietvaros, nepieciešams paredzēt efektīvus pārrobežu savstarpējās palīdzības mehānismus. Šos savstarpēji saistītos mērķus, kaut arī tie ir atšķirīgi, nevar sasniegt atsevišķi, pieņemot divus dažādus tiesību aktus. Ierosināto direktīvu nav iespējams sadalīt, pieņemot vienu instrumentu, kas pamatojas uz LESD 103. pantu un VKI nodrošina līdzekļus un instrumentus, kuri vajadzīgi LESD 101. un 102. panta piemērošanai, un otru instrumentu, kas pamatojas uz LESD 114. pantu un ar ko dalībvalstīm tiek noteikts pienākums paredzēt tādus pašus noteikumus gadījumos, kad valsts konkurences tiesības tiek piemērotas paralēli ES konkurences noteikumiem. Šo iemeslu dēļ priekšlikums pamatojas arī uz LESD 114. pantu.

Subsidiaritāte

Ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 tika ieviesta konkurences tiesību decentralizētās izpildes sistēma, taču šīs sistēmas potenciāls vēl nav pilnībā atraisīts. Nodrošinot VKI garantijas un instrumentus, kas vajadzīgi efektīvai izpildei, ierosinātā direktīva nodrošinātu, ka konkurences tiesību izpilde valstu līmenī notiek efektīvi.

VKI piemēro noteikumus, kam ir pārrobežu tvērums

Apzinātās problēmas būtu jārisina ar ES mēroga rīcību, jo VKI piemēro ES noteikumus, kam ir pārrobežu tvērums. Vienas dalībvalsts VKI veiktās izpildes darbības var ietekmēt citu dalībvalstu konkurenci, uzņēmumus un patērētājus. Piemēram, valsts mēroga kartelis parasti neļauj ienākt citu dalībvalstu konkurentiem. Ja kādai VKI nav izpildei nepieciešamo līdzekļu un instrumentu (piemēram, trūkst resursu), tas var tiešā veidā negatīvi ietekmēt ne tikai attiecīgās dalībvalsts, bet arī citu dalībvalstu patērētājus un uzņēmumus, kā arī VKI spēju sadarboties Eiropas līmenī. Dalībvalsts "Y" nevar novērst dalībvalstī "X" darbojošās VKI līdzekļu un instrumentu trūkumu, tādējādi šo problēmu ir iespējams risināt tikai ar ES mēroga rīcību.

Pārrobežu sadarbības efektivitātes nodrošināšana

Tikai ar ES līmeņa rīcību ir iespējams nodrošināt, ka ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 izveidotā sadarbības sistēma darbojas, kā nākas. Viens no Regulas (EK) Nr. 1/2003 galvenajiem elementiem ir tajā paredzētais sadarbības mehānisms, kas dod VKI iespēju izmeklēt iespējamus pārkāpumus ārpus attiecīgās dalībvalsts. Viena VKI var lūgt citai VKI veikt izmeklēšanas pasākumus tās vārdā, lai savāktu citā valstī atrodošos pierādījumus. Kā minēts iepriekš, šis mehānisms nedarbojas, kā nākas, ja ne visām VKI ir efektīvas pilnvaras attiecībā uz inspekciju veikšanu vai informācijas pieprasīšanu. Arī šo problēmu ir sarežģīti risināt valsts līmenī. Piemēram, ja "A" dalībvalsts VKI vajag, lai "B" dalībvalsts VKI savāktu pierādījumus no uzņēmumiem, kuri atrodas tās teritorijā, bet "B" dalībvalsts VKI nav reālu pilnvaru, kas dotu iespēju savākt šos pierādījumus, šajā situācijā "A" dalībvalsts īsti neko nevar iesākt.

Eiropas konkurences iestāžu iecietības programmu savstarpējā saikne

Iecietības programmas ir savstarpēji saistītas, jo uzņēmumi bieži iesniedz pieteikumus vairākās ES dalībvalstīs, un tiem ir nepieciešamas pārrobežu juridiskās noteiktības garantijas. Pēdējos desmit gados gūtā pieredze liecina, ka minēto pārrobežu juridisko noteiktību nav iespējams pietiekami labi sasniegt, dalībvalstīm darbojoties atsevišķi. Iecietības programmu atšķirības nozīmē, ka iecietības pieteikumu iesniedzējiem ir jāsaucas ar dažādiem iznākumiem, pat tādā ziņā, ka tie var vispār nesaņemt atbrīvojumu no naudas soda vai tā samazinājumu. Uzņēmumi, kas apsver iespēju ziņot par karteli vairākām dalībvalstīm apmaiņā pret iecietīgāku attieksmi, nevar būt droši, vai un cik lielā mērā tiem tiks nodrošināta šāda attieksme. Lai nodrošinātu iecietības sistēmas pieejamību un tās līdzīgu piemērošanu visās dalībvalstīs, ir nepieciešama ES mēroga rīcība.

Valstu tiesību akti var liegt VKI panākt efektīvāku izpildi

Kā iepriekš skaidrots iedaļā par juridisko pamatu, valsts tiesību akti var liegt VKI pietiekamu neatkarību, efektīvus pārkāpumu atklāšanas instrumentus un iespēju uzlikt uzņēmumiem efektīvus naudas sodus par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem. Lai atrisinātu šo problēmu, nepieciešami ES līmeņa pasākumi.

Pieredze rāda, ka bez ES tiesību aktiem ir maz ticams, ka VKI tiks nodrošināti visi nepieciešamie instrumenti

Lai veicinātu brīvprātīgu rīcību valsts līmenī, ir plaši izmantoti juridiski nesaistoši pasākumi, tomēr vairākām VKI joprojām trūkst garantiju un instrumentu, kas vajadzīgi efektīvai izpildei. Tagad, kad pagājuši vairāk nekā desmit gadi, maz ticams, ka tiks veiktas izmaiņas, kas vajadzīgas, lai Regulā (EK) Nr. 1/2003 paredzētā decentralizētās izpildes sistēma darbotos labāk un VKI varētu efektīvāk izpildīt noteikumus. Tas nozīmē, ka daudzām VKI joprojām nebūs atsevišķu svarīgu instrumentu pārkāpumu atklāšanai un sodīšanai vai trūks vajadzīgo resursu, un tādējādi netiks panākta pienācīga ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 ieviestās decentralizētās sistēmas darbība.

Rezumējot, pastāvošās valstu konkurences sistēmas pašas nedos VKI iespēju efektīvāk visā ES izpildīt ES konkurences noteikumus. Turklāt Komisija nevar prasīt izpildīt kādas ES līmeņa prasības attiecībā uz VKI izmeklēšanas un sankciju piemērošanas instrumentiem, resursiem un institucionālo struktūru ES konkurences noteikumu izpildes jomā, ja šādas prasības vispār nepastāv. Līdz ar to tikai ES līmeņa iniciatīva, kas nodrošinātu, ka VKI ir efektīvāki ES konkurences noteikumu piemērošanas līdzekļi un instrumenti, var VKI dot iespēju efektīvāk izpildīt noteikumus.

Proporcionalitāte

Attiecībā uz aspektu vairākumu priekšlikumā ir noteikts standartu minimums ar mērķi dot VKI iespēju efektīvi izpildīt ES konkurences noteikumus. Tas nodrošinās pareizo līdzsvaru starp priekšlikuma vispārīgā mērķa un konkrēto mērķu sasniegšanu un valstu pārvaldes tradīciju ievērošanu. Dalībvalstīm joprojām būs iespēja noteikt arī augstākus standartus un pielāgot noteikumus valsts specifikai. Piemēram, dalībvalstis joprojām varēs brīvi pēc saviem ieskatiem strukturēt, organizēt un finansēt valsts konkurences iestādes, ja vien tiks nodrošināta šo iestāžu efektivitāte. Turklāt ierosinātā direktīva arī nodrošina, ka tiek pilnībā respektēta to dalībvalstu pieeja, kuras konkurences tiesību izpildes jomā ir izvēlējušās tiesu modeli.

Tikai attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem slepeno karteļu jomā var piemērot iecietības programmas, ir jānosaka sīkāk izstrādāti noteikumi, lai panāktu pievienoto vērtību

konkurences tiesību izpildes ziņā. Uzņēmumi ziņos par savu dalību slepenos kartēļos tikai tad, ja juridiskā noteiktība attiecībā uz to, vai tie tiks atbrīvoti no naudas soda, būs pietiekama. Dalībvalstīs piemērojamo iecietības programmu izteiktās atšķirības rada juridisko nenoteiktību potenciālajiem iecietības pieteikuma iesniedzējiem un tādējādi var vājināt to stimulus pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Ja dalībvalstīm būtu iespēja ieviest vai piemērot attiecīgi vairāk vai mazāk ierobežojošus iecietības noteikumus šīs direktīvas piemērošanas jomā, tas ne tikai būtu pretrunā mērķim nodrošināt potenciālajiem pieteikuma iesniedzējiem stimulus un tādējādi padarīt konkurences noteikumu izpildi Savienībā iespējami efektīvu, bet arī varētu apdraudēt vienlīdzīgos konkurences apstākļus uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū.

Priekšlikumā izvēlēta iespēja maksimizēt VKI efektivitātes pieaugumu ar mazāko iespējamo ieviešanas valstu specifiskajās sistēmās, jo sīkāk izstrādātie noteikumi paredzēti tikai tur, kur tas absolūti nepieciešams efektīvas izpildes labad.

Šāda kalibrēta pieeja neparedz radikālas pārmaiņas, bet ir loģisks attīstības etaps attiecībā uz ES tiesību vispārīgo prasību, ka dalībvalstīm ir jānodrošina efektīvas ES noteikumu izpildes procedūras un sankcijas. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru valstu tiesību sistēmām ir jānodrošina, ka ES konkurences tiesību piemērošana ir pilnībā efektīva.⁵ Tiesa turklāt ir atzinusi, ka valstu detalizētie procedūru noteikumi par VKI darbību nedrīkst apdraudēt Regulas (EK) Nr. 1/2003 mērķa sasniegšanu – nodrošināt, ka minētās iestādes efektīvi piemēro LESD 101. un 102. pantu.⁶

Instrumenta izvēle

Šā direktīvas priekšlikuma mērķis ir uzlabot VKI efektivitāti, nenosakot visiem vienādus noteikumus, lai būtu iespējams ņemt vērā dalībvalstu tiesiskās tradīcijas un institucionālo specifiku. Direktīvas pieņemšana ir labākais veids, kā nodrošināt, ka VKI tiek dotas garantijas, kas tām vajadzīgas noteikumu efektīvākai izpildei, pārmērīgi neiejaucoties valstu specifiskā un pārvaldes tradīcijās. Pretstatā regulai direktīva ļaus dalībvalstīm izvēlēties piemērotākos līdzekļus tajā paredzēto pasākumu īstenošanai. Turklāt direktīva ir elastīgs instruments, kas ļauj nodrošināt, ka VKI ir nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm, kuras to vēlas, pieņemt stingrākus noteikumus.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Komisija 2013./2014. gadā veica novērtējumu par Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 darbību. Balstoties uz šīs analīzes rezultātiem, Komisija 2014. gadā paziņojumā par pirmajiem desmit Regulas Nr. 1/2003 izpildes gadiem atzina, ka VKI veiktā izpilde varētu tikt padarīta efektīvāka, un norādīja vairākas jomas, kurās veikt pasākumus, lai veicinātu minētās izpildes efektivitāti, proti, būtu jānodrošina, ka VKI: 1) ir pietiekami resursi un tās ir pietiekami

⁵ Spriedums lietā C-557/12 *Kone AG/ÖBB-Infrastruktur AG*, EU:C:2014:1317, 32. punkts.

⁶ Spriedums lietā C-439/08 *Vlaamse federatie van verenigingen van Brood- en Banketbakkers, Ijsbereiders en Chocoladebewerkers (VEBIC) VZW*, EU:C:2010:739, 56. un 57. punkts.

neatkarīgas; 2) ir pieejami efektīvi instrumenti; 3) var uzlikt efektīvus naudas sodus; 4) ir efektīvas iecietības programmas.⁷

2014. gada paziņojumā bija ņemts vērā ziņojums par Regulas Nr. 1/2003 pirmajiem pieciem izpildes gadiem, kurā bija konstatēts, ka VKI pilnvarām paralēli izpildīt ES konkurences noteikumus ir bijusi pozitīva ietekme spēcīgākas izpildes ziņā.⁸ Tomēr tajā bija arī secināts, ka pastāv uzlabojumu potenciāls, jo īpaši būtu jānodrošina, ka VKI ir efektīvas izpildes pilnvaras un naudas sodu uzlikšanas instrumenti.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

No 2015. gada 4. novembra līdz 2016. gada 12. februārim Komisija rīkoja sabiedrisko apspriešanu, kas izpaudās kā ES aptauja un bija sadalīta divās daļās: pirmā ar vispārīgiem jautājumiem, vērsta uz nespecializētām ieinteresētajām personām, un otrā – vērsta uz ieinteresētajām personām ar plašākām zināšanām/pieredzi konkurences jautājumos.

Apspriešana sekoja Komisijas paziņojumam par Regulas Nr. 1/2003 pirmajiem desmit izpildes gadiem, kurā bija apzinātas vairākas jomas, kurās veikt pasākumus, lai nostiprinātu VKI pilnvaras ES konkurences noteikumu izpildes jomā. Tādējādi apspriešanas otrajā daļā tika skatīti četri galvenie jautājumi: i) VKI resursi un neatkarība; ii) VKI pieejamie izpildes nodrošināšanas instrumenti; iii) VKI pilnvaras uzlikt uzņēmumiem naudas sodus; iv) iecietības programmas.

Tika saņemta 181 atbilde no dažādām ieinteresētajām personām, tostarp privātpersonām, advokātu un konsultāciju birojiem, uzņēmumiem, nozaru asociācijām, patērētāju organizācijām, akadēmiskajām aprindām, nevalstiskajām organizācijām, domnīcām un arodbiedrībām, kā arī publiskajām iestādēm, kuru vidū bija gan ES, gan ārpusvienības ministrijas un VKI.

Kā uzskata 76 % respondentu, VKI ES konkurences noteikumu izpildes ziņā varētu darīt vairāk nekā pašlaik. Turklāt 80 % atbalstīja nostāju, ka būtu jāveic pasākumi, lai veicinātu VKI veikto izpildi. Sadalījums pa ieinteresēto personu kategorijām ir šāds: pasākumu veikšanu atbalstīja 100 % akadēmisko institūciju, patērētāju organizāciju, arodbiedrību un VKI, kas piedalījās sabiedriskajā apspriešanā; 86 % NVO; 84 % konsultāciju/advokātu biroju; 77 % komercsabiedrību/MVU/mikrouzņēmumu/individuālo komersantu; 67 % domnīcu un 61 % nozaru apvienību. 64 % sabiedriskajā apspriešanā piedalījušos ieinteresēto personu atbalstīja pieeju, ka vēlams, lai šādi pasākumi būtu ES un dalībvalstu rīcības apvienojums, 19 % atbalstīja tikai ES līmeņa rīcību un 8 % izteicās par labu tikai dalībvalstu rīcībai.⁹

Papildus sabiedriskajai apspriešanai Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārā komiteja (*ECON*) un Komisija 2016. gada 19. aprīlī sarīkoja atklātu uzklauššanu, lai ekspertiem un ieinteresētajām personām dotu papildu iespēju paust viedokli par sabiedriskās apspriešanas

⁷ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Regulā Nr. 1/2003 ietvertu konkurences tiesību normu izpilde: pirmās desmitgades sasniegumi un nākotnes perspektīvas”, COM(2014) 453, un tam pievienotie dienestu darba dokumenti: *Ten Years of Antitrust Enforcement under Regulation 1/2003*, SWD(2014) 230, un *Enhancing competition enforcement by the Member States' competition authorities: institutional and procedural issues*, SWD(2014) 231, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

⁸ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Ziņojums par Regulas Nr. 1/2003 darbību”, COM(2009)206 galīgā versija, un tam pievienotais dienestu darba dokuments SEC(2009) 574 *final*, <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

⁹ Atlikušie 8 % bija izvēlējušies atbildi “nezinu/neattiecas”.

tēmām. Uzklaušanai sekoja divas paneldiskusijas par četrām sabiedriskajā apspriešanā iztirzātajām tēmām. Šajās diskusijās piedalījās aptuveni 150 ieinteresēto personu no akadēmiskajām aprindām, uzņēmumiem (lieliem un maziem), konsultāciju birojiem, nozaru apvienībām, advokātu birojiem, preses, publiskajām iestādēm, kā arī privātpersonas, un šie dalībnieki kopumā piekrita iniciatīvas mērķiem un atbalstīja tos.

Visbeidzot, tika organizētas divas sanāksmes ar attiecīgajām ministrijām, lai uzklautu to sākotnējo reakciju. 2015. gada 12. jūnijā ministrijas tika informētas par galvenajiem Komisijas apzinātajiem jautājumiem. Otrā tikšanās ar ministriju un VKI pārstāvjiem notika 2016. gada 14. aprīlī, un tajā tie tika informēti par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem.

Priekšlikumā ir ņemti vērā sabiedriskās apspriešanas, atklātās uzklaušanas un sanāksmju ar ministrijām rezultāti.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Lai iegūtu detalizētu ieskatu par pašreizējo situāciju, Komisija sadarbībā ar visām VKI ievāca daudz datu.

Ietekmes novērtējums

Komisijas sagatavotajā ietekmes novērtējuma ziņojumā ir skatīti visi galvenie ar šo priekšlikumu saistītie aspekti. Tika izvērtēti četri iespējamie politikas varianti. Vēlamākais variants, saskaņā ar kuru sagatavots šis priekšlikums, ir pieņemt ES tiesību aktu, ar ko VKI tiek noteikts līdzekļu un instrumentu minimums, kas tām dod iespēju efektīvi izpildīt noteikumus, un papildus tam veikt juridiski nesaistošus pasākumus un vajadzības gadījumā pieņemt detalizētākus noteikumus.

Ietekmes novērtējuma ziņojumā par pārējiem trim politikas variantiem izdarīti šādi secinājumi: i) pamatscenārijs, proti, neveikt nekādas ES mēroga darbības, visticamāk, nedotu iespēju sasniegt izvirzītos politikas mērķus un neatbilstu ieinteresēto personu vēlmēm; ii) variants veikt tikai juridiski nesaistošus pasākumus nenodrošinātu pienācīgu juridisko pamatu tam, lai tiktu nodrošināts, ka visām VKI ir efektīvai izpildei nepieciešamie līdzekļi un instrumenti; turklāt juridiski nesaistoši pasākumi ir bijuši spēkā vairākus gadus, taču nav ļāvuši sasniegt mērķi pilnībā atraisīt ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 ieviestās decentralizētās sistēmas potenciālu; iii) pieņemot ES tiesību aktu, ar ko VKI tiek paredzēti vienādi, sīki noteikti līdzekļi un instrumenti, papildu ieguvumi salīdzinājumā ar izvēlēto variantu būtu ierobežoti, taču ieviešanas valstu tiesību sistēmās un tradīcijās būtu lielāka.

Vēlamā varianta kvalitatīvo un kvantitatīvo ieguvumu (piemēram, pozitīvā ietekme uz kopējo faktoru produktivitāti, kas ir būtisks IKP elements)¹⁰ izvērtējums liecina, ka ieguvumi lielā mērā pārsniedz īstenošanas izmaksas.

Komisijas Regulējuma kontroles padome savas piezīmes par ietekmes novērtējuma projektu sniedza 2016. gada septembrī un savā 2016. gada decembra pozitīvajā atzinumā. Tās ir pienācīgi ņemtas vērā.¹¹ Ņemot vērā šīs piezīmes, galīgajā ietekmes novērtējumā ir sniegti

¹⁰ Skatīt 6.3. iedaļu ietekmes novērtējuma ziņojumā, kas pieejams šeit: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

¹¹ Skatīt 2016. gada 28. septembra un 2016. gada 9. decembra atzinumus, kas pieejami šeit: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>. Skatīt arī ietekmes novērtējuma ziņojuma I pielikumu.

visi pieejamie empīriskie pierādījumi, kas ilustrē problēmu cēloņus, ir sniegta sīkāka informācija par apsvērtajiem politikas variantiem un detalizēta analīze par izvēlēta varianta izmaksām un ieguvumiem, kas liecina, ka ieguvumi no šā priekšlikuma ievērojami pārsniegtu ar to saistītās izmaksas. Turklāt galīgajā ietekmes novērtējumā ir precizēti ierobežojumi un nenoteiktība saistībā ar kvantitatīvajām aplēsēm, sniegts skaidrāks pārskats par sabiedriskajā apspriešanā paustajiem ieinteresēto personu viedokļiem un labāk pierādīta apsvērto variantu saderība ar subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem.

Ietekmētās personas un ietekmes veids

VKI dodot iespēju efektīvāk izpildīt noteikumus, labumu gūs visi patērētāji un uzņēmumi, gan lieli, gan mazi, tostarp MVU, jo tādējādi tiks veicināta konkurences noteikumu efektīva izpilde un radīti vienlīdzīgāki apstākļi. Tāpēc nav nepieciešams diferencēt darbības jomu, piemēram, paredzēt izņēmumus vai piemērot vienkāršotu režīmu MVU.

VKI

VKI būs primārās ieguvējas no šīs iniciatīvas un – kopā ar uzņēmumiem – vistiešāk ietekmētās. Kad šis tiesību akts būs īstenots, visu VKI rīcībā būs efektīvi līdzekļi un instrumenti, kas tām dos iespēju atrast pārkāpumu pierādījumus, uzlikt naudas sodus likumpārkāpējiem uzņēmumiem un neatkarīgi panākt ES konkurences noteikumu izpildi, un tām būs uzdevumu izpildei nepieciešamie resursi un efektīvākas iecietības programmas. Tas dos VKI iespēju veikt efektīvus izpildes pasākumus un labāk sadarboties ar citām ES konkurences iestādēm, kā rezultātā konkurence tirgos pieaugs. Cita starpā tiks nodrošināts, ka ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 ieviestā informācijas pārrobežu vākšanas un apmaiņas sistēma darbojas efektīvi. Tā rezultātā dažām publiskajām iestādēm var rasties noteiktas papildu izmaksas, piemēram, jaunu IT rīku sagādei, taču paredzams, ka šīs izmaksas būs nebūtiskas. Ietekme uz VKI būs dažāda, jo nepieciešamās izmaiņas būs atkarīgas no katras valsts tiesiskā regulējuma izejas punkta.

Uzņēmumi

Iniciatīva būtiski ietekmēs arī uzņēmumus. Pirmkārt, tāpat kā patērētāji, uzņēmumi cieš no nepietiekamas konkurences noteikumu izpildes sekām – tiem jāmaksā augstākas cenas piegādātājiem un ir pieejams mazāk inovāciju un mazāka izvēle, turklāt konkurenti, kas pārkāpj konkurences noteikumus, var censties izstumt tos no tirgus. Ierosinātais akts sekmēs VKI nodrošināto konkurences noteikumu izpildi Eiropā un radīs vienlīdzīgākus konkurences apstākļus, veidojot konkurences vidi, kurā ieguvēji būs gan lieli, gan mazie uzņēmumi, jo tie varēs taisnīgāk konkurēt savā starpā un attīstīties vienotajā tirgū. Turklāt tas motivēs uzņēmumus pievērsties inovācijai un piedāvāt optimālāku klāstu ar kvalitatīvākām precēm un pakalpojumiem, kas atbilst patērētāju vēlmēm.

Otrkārt, ierosinātais akts zināmā mērā nāks par labu arī uzņēmumiem, uz kuriem attiecas izmeklēšana par iespējamiem ES konkurences noteikumu pārkāpumiem. Ieviešot noteikumus attiecībā uz efektīviem VKI pamata līdzekļiem un instrumentiem, mazināsies iespēja, ka procedūras iznākums atšķiras, tādējādi ES konkurences noteikumu piemērošana kļūs paredzamāka un visā ES palielināsies juridiskā noteiktība. Turklāt uzņēmumiem, iespējams, būs lielākas procesuālās tiesības, īpaši tajās valstīs, kurās šajā ziņā iespējami uzlabojumi, kā arī lielāka juridiskā noteiktība iecietības pieteikumu jomā. Uzņēmumiem varētu rasties sākotnējās pielāgošanās izmaksas saistībā ar iepazīšanos ar jaunajiem procedūras noteikumiem. Tomēr kopumā uzņēmumiem, kas vienotajā tirgū veic pārrobežu saimniecisko

darbību, izmaksas saistībā ar pielāgošanos dažādām tiesību sistēmām, visticamāk, samazināsies.

No otras puses, likumpārkāpējiem uzņēmumiem dažās valstīs kļūs grūtāk slēpt pierādījumus, izvairīties no naudas sodiem vai maksāt zemus naudas sodus.

Patērētāji

Patērētāji būs ieguvēji no asākas tirgus konkurences radītajām priekšrocībām, proti, plašākas izvēles un labākiem produktiem. Tas, ka VKI trūkst līdzekļu, instrumentu un spēju, lai tās ES konkurences noteikumu izpildes nodrošināšanā atraisītu pilno potenciālu, patērētājiem nozīmē, ka viņi negūst konkurences noteikumu izpildes priekšrocības. Ierosinātais akts patērētājiem Eiropā nodrošinās vienāda līmeņa aizsardzību pret tādu darījumdarbības praksi, kuras rezultātā preču un pakalpojumu cenas tiek mākslīgi uzturētas augstā līmenī, un palielinās novatorisku preču un pakalpojumu pieejamību par pieņemamām cenām.

Pamattiesības

Ierosinātais akts nodrošina pamattiesību aizsardzību uzņēmumiem, uz kuriem attiecas konkurences procedūra. Šīs tiesības (neizmeļošs uzskaitījums) ir tiesības veikt darījumdarbību, tiesības uz īpašumu, tiesības uz labu pārvaldību un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16., 17., 41. un 47. pants). Akts VKI dos efektīvas ES konkurences noteikumu izpildes pilnvaras tikai tiktāl, cik tas ir nepieciešami un samērīgi. Dalībvalstīm būs pienākums uz šo pilnvaru īstenošanu attiecināt pienācīgas garantijas, kas atbilst vismaz standartiem, kuri paredzēti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, un ir saskaņā ar ES tiesību vispārīgajiem principiem, tostarp fizisko personu datu aizsardzības tiesību ievērošanu. Šīm garantijām jo īpaši būs jāattiecas uz tiesībām uz aizstāvību, ko bauda uzņēmumi, uz kuriem attiecas LESD 101. vai 102. panta izpildes procedūra; šo tiesību būtisks komponents ir tiesības tikt uzklautām. Šeit jo īpaši ir runa par tiesībām saņemt oficiālu paziņojumu par VKI iebildumiem saskaņā ar ES konkurences tiesību aktiem un efektīvām tiesībām piekļūt lietas materiāliem, lai uzņēmumi varētu sagatavot aizstāvību. Turklāt tad, kad VKI ir pieņēmušas galīgos lēmumus, ar ko tiek piemērots LESD 101. vai 102. pants, šo lēmumu adresātiem vajadzētu būt tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, lai varētu apstrīdēt šos lēmumus.

Priekšlikumā ir iekļautas arī konkrētas garantijas attiecībā uz pamattiesību ievērošanu. Piemēram, ar uzņēmumu nesaistīto telpu inspekcijas būtu veicamas tikai ar tiesu iestādes atļauju. Vairākos noteikumos iestrādātas arī ar pamattiesībām saistītas garantijas. Piemēram, VKI var noteikt naudas sodus un strukturālos un rīcību koriģējošos pasākumus tikai tad, ja tie ir "samērīgi". VKI varēs veikt inspekcijas un izdot informācijas pieprasījumus vienīgi tad, ja tie atbildīs "nepieciešamības" kritērijam.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Dalībvalstu efektīvai un lietderīgai sadarbībai un informācijas apmaiņai ir nepieciešama droša infrastruktūra. EKT darbības būtisks aspekts ir sadarbība. Pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) ietvaros šīs darbības galvenokārt tiek finansētas no programmas ISA2¹²,

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/2240 (2015. gada 25. novembris), ar ko izveido programmu Eiropas publiskās pārvaldes iestāžu, uzņēmumu un iedzīvotāju sadarbības risinājumu un kopīgu sistēmu nodrošināšanai (programma ISA2) kā līdzekli publiskā sektora modernizācijai (OV L 318, 4.12.2015., 1. lpp.).

ievērojot šai programmai pieejamos resursus un atbilstības un prioritāšu kritērijus. Detaļas attiecībā uz priekšlikuma ietekmi uz budžetu pēc 2020. gada tiks noteiktas Komisijas priekšlikumos par nākamo DFS un sarunu par šo DFS galīgajā iznākumā. Lai uzturētu, pilnveidotu, mitinātu, ekspluatētu un atbalstītu centrālu informācijas sistēmu (Eiropas Konkurences tīkla sistēma), kas atbilst attiecīgajiem konfidencialitātes un datu drošības standartiem, ir paredzēta summa orientējoši 1 miljona EUR apmērā gadā. Citas administratīvās izmaksas, kas rodas saistībā ar EKT darbību, piemēram, par sanāksmju organizēšanu, mācību programmu izstrādi un nodrošināšanu un norāžu un kopējo principu izdošanu, ir lēstas EUR 500 000 apmērā gadā.

Attiecībā uz personālu šis leģislatīvā akta priekšlikums budžetu neietekmē, un papildu personāls nav vajadzīgs. Sīkāka informācija ir sniegta šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Komisija ir sagatavojusi īstenošanas plānu, kurā ir apzinātas galvenās problēmas, ar kurām dalībvalstis varētu saskarties direktīvas noteikumu pieņemšanas un īstenošanas gaitā, un ir ierosinājusi vairākus pasākumus šo problēmu risināšanai.

Īstenošanas plānā ir paredzēts: i) viens vienots punkts kontaktiem ar Komisiju, proti, funkcionālā pastkastīte, kuru dalībvalstis var izmantot visiem jautājumiem par ierosināto direktīvu, un ii) vairāki pasākumi, kas veicami Komisijai un dalībvalstīm, lai risinātu trīs galvenās ar īstenošanu saistītās problēmas: a) īstenošana noteiktajā termiņā, b) mācību un atbalsta nodrošināšana VKI un c) pienācīgas informācijas nodrošināšana uzņēmumiem.

Komisija uzraudzīs direktīvas transponēšanu un īstenošanu gan periodā līdz transponēšanas datumam, gan pēc transponēšanas.

Direktīvas *ex post* izvērtējums tiks veikts, kad būs pagājuši 5 gadi no transponēšanas datuma.

Skaidrojošie dokumenti

Ierosinātajā direktīvā ir paredzēti konkrēti pasākumi ar mērķi nodrošināt, ka: 1) VKI ir efektīvas neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras; 2) gadījumos, kad VKI piemēro valsts konkurences tiesības paralēli LESD 101. un 102. pantam, pastāv tādas pašas garantijas un instrumenti; 3) VKI var efektīvi viena otrai sniegt savstarpējo palīdzību, lai tiktu nodrošināta EKT ciešās sadarbības sistēmas pienācīga darbība. No ierosinātās direktīvas izriet vairākas juridiskās saistības. Tāpēc tās efektīva transponēšana prasīs veikt konkrētus mērķtiecīgus grozījumus attiecīgajos valsts noteikumos. Līdz ar to, lai Komisija varētu uzraudzīt, vai transponēšana notiek pareizi, nepietiek ar to, ka dalībvalstis tai iesniedz īstenošanas noteikumu tekstu, jo var būt nepieciešams kopējs novērtējums par režīmu, kas izveidojies saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šo iemeslu dēļ dalībvalstīm būtu Komisijai jāiesniedz arī skaidrojošie dokumenti, kuros norādīts, ar kuriem esošajiem vai jauniem noteikumiem valsts tiesību aktos ir paredzēts īstenot ierosinātajā direktīvā noteiktos konkrētos pasākumus.

Sīks priekšlikuma konkrēto noteikumu skaidrojums

Priekšlikums sastāv no 10 nodaļām, kurās ir 34 panti.

I nodaļa – Priekšmets, darbības joma un definīcijas

Šajā nodaļā noteikta piemērošanas joma un definēti galvenie priekšlikumā izmantotie termini. Definīcijas lielā mērā atbilst tām, kas izmantotas Regulā (EK) Nr. 1/2003 un Direktīvā 2014/104/ES par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences noteikumu pārkāpumiem.¹³

II nodaļa – Pamattiesības

Ierosinātais akts nodrošinās, ka dalībvalstis attiecībā uz tajā paredzēto pilnvaru īstenošanu attiecina pienācīgas garantijas. Šīm garantijām būs jāatbilst vismaz standartiem, kuri paredzēti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, un Savienības tiesību vispārīgajiem principiem.¹⁴ Sabiedriskajā apspriešanā juristi, uzņēmumi un uzņēmēju organizācijas nepārprotami prasīja nodrošināt, ka līdzās VKI efektīvām izpildes pilnvarām tiek palielinātas procesuālas garantijas.

III nodaļa – Neatkarība un resursi

Ar šo nodaļu tiek nodrošināts, ka VKI ir nepieciešamās neatkarības garantijas. Konkrēti, tiek ieviestas garantijas ar mērķi aizsargāt VKI darbiniekus un vadību no ārējas ietekmes ES konkurences noteikumu izpildes nodrošināšanā, i) nodrošinot, ka tie var pildīt tiem uzticētos pienākumus un īstenot pilnvaras neatkarīgi no politiskās un cita veida ārējās ietekmes; ii) paredzot, ka tie nelūdz un nepieņem ne valstu valdību, ne citu publisko vai privāto subjektu norādījumus; iii) nodrošinot, ka tie atturas no rīcības, kas ir nesaderīga ar tiem uzticēto pienākumu pildīšanu un pilnvaru īstenošanu; iv) aizliedzot vadības atstādināšanu tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar lēmumpieņemšanu konkrētās lietās; v) nodrošinot, ka tiem ir pilnvaras noteikt prioritātes atsevišķos gadījumos, tostarp pilnvaras noraidīt sūdzības prioritātes apsvērumu dēļ. Attiecībā uz pēdējo minēto punktu priekšlikums neskar dalībvalstu prerogatīvas vispārīgo politikas mērķu noteikšanā. Lielākā daļa ieinteresēto personu sabiedriskajā apspriešanā atbalstīja rīcību attiecībā uz visiem minētajiem aspektiem. Piemēram, uzņēmumi atzina, ka konkurences iestāžu nespēja pilnībā noteikt savas prioritātes liedz tām iespēju koncentrēties uz tiem pārkāpumiem, kas konkurencei kaitē visvairāk.

Turklāt šajā nodaļā dalībvalstīm ir paredzēta konkrēta prasība nodrošināt, ka VKI ir pieejami cilvēkresursi, finanšu resursi un tehniskie resursi, kas nepieciešami pamatuzdevumu izpildei saskaņā ar LESD 101. un 102. pantu. Konkrētie noteikumi dod dalībvalstīm iespēju attiecīgi pielāgoties ekonomikas svārstībām, neapdraudot VKI efektivitāti.

IV nodaļa – Pilnvaras

Konkurences iestāžu galvenie darbarīki ir izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pilnvaras un

¹³ OV L 349, 5.12.2014., 1. lpp.

¹⁴ Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai “*prasības, kas izriet no [ES] tiesiskajā regulējumā noteikto pamattiesību aizsardzības, ir saistošas dalībvalstīm arī gadījumos, kad tās īsteno [ES] tiesības*”, spriedums lietā C-292/97 *Karlsson* un citi, ECLI: EU:C:2000:202, 37. punkts. Skatīt arī spriedumu lietā C-74/14 *Eturas* (ECLI:EU:C:2016:42, 38. punkts), kurā Eiropas Savienības Tiesa atgādināja, ka nevainīguma prezumpcija ir vispārīgs ES tiesību princips, kas šobrīd ir nostiprināts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 48. panta 1. punktā (attiecībā uz šo skatīt spriedumu lietā C-89/11 P *E.ON Energie*/Komisija, ECLI: EU:C:2012:738, 72. punkts), kuru dalībvalstīm ir pienākums ievērot, piemērojot ES konkurences tiesības (attiecībā uz šo skatīt spriedumu lietā C-439/08 *VEBIC*, ECLI: EU:C:2010:739, 63. punkts).

procedūras. Tomēr pašlaik situācija Eiropā šo pilnvaru ziņā ir ļoti raiba, un daudzām VKI nav visu vajadzīgo pilnvaru. VKI izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pilnvaru tvērums ievērojami atšķiras, un tas var būtiski ietekmēt to efektivitāti.

Lai risinātu šo problēmu, priekšlikumā ir paredzēts efektīvu pamatpilnvaru minimums attiecībā uz izmeklēšanu (pilnvaras inspicēt uzņēmuma un ar uzņēmumu nesaistītās telpas un izdot informācijas pieprasījumus) un lēmumpieņemšanu (pilnvaras pieņemt aizlieguma lēmumus, tostarp pilnvaras noteikt strukturālos un rīcību koriģējošos pasākumus, pieņemt lēmumus par saistībām un noteikt pagaidu neregulējuma pasākumus). Pasākumiem, ar kuriem tiktu nodrošināts, ka VKI rīcībā ir šādi efektīvi instrumenti, tika pausts plašs atbalsts sabiedriskajā apspriešanā. Piemēram, ieinteresētās personas, īpaši uzņēmumi, uzsvēra, ka uzņēmumiem, kuri cietuši no pārkāpuma izdarītāja veiktas konkurenci ierobežojošās rīcības, īpašas problēmas rada VKI nespēja noteikt strukturālos koriģējošos pasākumus.

Priekšlikums turklāt nodrošinās, ka šie instrumenti ir iedarbīgi, jo tiek noteiktas efektīvas sankcijas par minēto pilnvaru nerespektēšanu. Lai naudas sodi būtu efektīvi, tie tiks aprēķināti proporcionāli attiecīgā uzņēmuma kopējam apgrozījumam, taču dalībvalstīs šo prasību varēs īstenot elastīgi (piemēram, attiecībā uz naudas sodiem nav noteikti konkrēti procentuālie lielumi).

V nodaļa – Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi

Konkurences iestāžu spēja uzlikt naudas sodus uzņēmumiem, kas pārkāpj konkurences noteikumus, ir būtisks izpildes panākšanas instruments. Naudas sodu mērķis ir sodīt uzņēmumus, kas ir pārkāpuši konkurences noteikumus, un atturēt šos un citus uzņēmumus no pretlikumīgas rīcības sākšanas vai turpināšanas. Eiropas Savienības Tiesa 2009. gadā atzina, ka “[VKI un Komisijas] noteikto sankciju efektivitāte tādējādi ir priekšnoteikums [ES konkurences noteikumu] saskaņotai piemērošanai”.¹⁵ Tomēr LESD 101. un 102. panta izpildes līmeni ietekmē vairāki faktori, kas nozīmē, ka uzņēmumiem var tikt uzlikti ļoti zemi naudas sodi vai tie vispār netiek uzlikti atkarībā no tā, kura iestāde pieņem lēmumu, un tas grauj atturošo iedarbību un mazina apstākļu vienlīdzību.

Pirmkārt, dalībvalstu vidū atšķiras, kāda veida naudas sodus VKI uzliet par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem. Naudas sodi var tikt uzlikti administratīvā procedūrā (uzliet VKI), tiesvedībā, kas nav kriminālprocess (uzliet tiesa) vai kriminālprocesā vai kvazikriminālprocesā (uzliet galvenokārt tiesa vai dažos gadījumos VKI, bet atbilstoši kvazikrimināltiesību procedūrai). Lielākajā daļā dalībvalstu naudas sodi ir administratīvi. Civiltiesiski naudas sodi¹⁶ tiek uzlikti trīs dalībvalstīs. Piecās dalībvalstīs naudas sodi tiek uzlikti (kvazi)kriminālprocesā. Vairākumā dalībvalstu, kurās naudas sodi pārsvarā tiek uzlikti (kvazi)kriminālprocesā, ES konkurences tiesības tiek izpildītas nepietiekami vai, pat ja tiek izpildītas, jākonstatē, ka sankcijas 2004.–2013. gadā tika piemērotas reti. Lielākā daļa ieinteresēto personu sabiedriskajā apspriešanā pauda viedokli, ka krimināltiesību sistēmas ir mazāk piemērotas ES konkurences noteikumu efektīvai izpildei. Lai novērstu šīs ar nepietiekamu izpildi saistītās problēmas, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm rīkoties elastīgi, priekšlikumā ir paredzēts, ka tajās dalībvalstīs, kurās pašlaik administratīvās VKI nevar pieņemt lēmumus par naudas sodiem, būs vai nu jādod VKI pilnvaras tiešā veidā pieņemt

¹⁵ Spriedums lietā C-429/07 *Inspecteur van de Belastingdienst / X BV*, ECLI: EU:C:2009:359, 36.–39. punkts.

¹⁶ Ar jēdzienu “civiltiesiski naudas sodi” ir apzīmēti naudas sodi, kas tiek uzlikti tiesvedībā, kura nav kriminālprocess.

šādus lēmumus, vai dalībvalstīm būs jānodrošina, ka tiesas šādus lēmumus var pieņemt tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Tādējādi tiks nodrošināts, ka nepieciešamās izmaiņas ir pēc iespējas mazas.

Otrkārt, atšķiras naudas sodu aprēķināšanas metodika, kas var būtiski ietekmēt VKI uzlikto naudas sodu apmēru. Šīs atšķirības galvenokārt ir: 1) uzliekamā naudas soda maksimālais apmērs (juridiski noteiktais maksimums) un 2) naudas soda aprēķināšanas parametri. Šīs atšķirības daļēji izskaidro, kāpēc pašlaik naudas soda apmērs vienā iestādē var būt pat 25 reizes lielāks nekā citā. Par vienu un to pašu pārkāpumu var tikt uzlikti ļoti mazi naudas sodi, kas nozīmē, ka šo sodu atturošā iedarbība Eiropas valstīs ievērojami atšķiras, kā tika uzsvērts sabiedriskajā apspriešanā. Ir iespējams, ka uzliktie naudas sodi neatspoguļo kaitējumu, ko konkurencei nodarījusi konkrētā konkurenci ierobežojošā rīcība. Lai nodrošinātu, ka VKI var uzlikt atturošus naudas sodus, kas balstās uz kopīgiem pamatparametriem, pirmkārt, būtu jāparedz kopīgs juridiski noteikts maksimums mazākais 10 % apmērā no attiecīgā uzņēmuma vispasaules apgrozījuma un, otrkārt, naudas soda noteikšanā VKI būtu jāņem vērā pamatfaktori – pārkāpuma smaguma pakāpe un ilgums.

Trešais aspekts attiecas uz ierobežojumiem saistībā ar to, kam var tikt noteikta atbildība par naudas soda samaksu. ES konkurences tiesību jomā izmantotais jēdziens “uzņēmums” ir iedibināts Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā. Tas nozīmē, ka vienam “uzņēmumam” piederīgie tiesību subjekti var būt solidāri atbildīgi par attiecīgajam “uzņēmumam” uzliktajiem naudas sodiem.¹⁷ Tas dod skaidru signālu visai uzņēmumu grupai, ka slikta korporatīvā pārvaldība un konkurences tiesību normu neievērošana nepaliks nesodīta. Turklāt tādējādi ir iespējams noteikt naudas sodu, kas atbilst ne tikai meitasuzņēmuma, bet visas uzņēmumu grupas stāvoklim tirgū, un līdz ar to ir efektīvāks un atturošāks. Tomēr vairākas VKI pašlaik nevar mētesuzņēmumus saukt pie atbildības par to kontrolē esošo meitasuzņēmumu izdarītajiem pārkāpumiem. Bez tam vairākas VKI nevar saukt pie atbildības par naudas sodiem pārkāpuma izdarītāja juridisko vai ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējus vai arī šajā jautājumā ir neskaidrība, neraugoties uz jau sen iedibināto Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Tas nozīmē, ka uzņēmumi var izvairīties no naudas soda, vienkārši apvienojoties ar citiem uzņēmumiem vai pārstrukturējoties. Lai novērstu šo problēmu, priekšlikumā paredzēts, ka, lai uzliktu naudas sodus mētesuzņēmumiem un uzņēmumu juridisko un ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējiem, tiek piemērots uzņēmuma jēdziens.

VI nodaļa – Iecietība

Uzņēmumi ziņos par savu dalību slepenos kartelos tikai tad, ja juridiskā noteiktība attiecībā uz to, vai tie tiks atbrīvoti no naudas soda, būs pietiekama. Šīs nodaļas mērķis ir palielināt juridisko noteiktību uzņēmumiem, kuri vēlas pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Samazinot dalībvalstīs piemērojamo iecietības programmu atšķirības, tiktu veicināta šādu uzņēmumu motivācija sadarboties ar Komisiju un VKI. Lai to panāktu, ar šo priekšlikumu EKT iecietības paraugprogrammas galvenie principi tiek padarīti juridiski saistoši, tādējādi nodrošinot, ka visas VKI ar vienādiem nosacījumiem var piešķirt atbrīvojumu no naudas soda, samazināt naudas sodu un pieņemt kopsavilkuma pieteikumus. Sabiedriskajā apspriešanā 61 % ieinteresēto personu puda viedokli, ka EKT iecietības paraugprogrammas vājā īstenošana dalībvalstīs rada problēmas.

¹⁷ Spriedums lietā C-97/08 P *AkzoNobel NV* / Komisija, ECLI:EU:C:2009:536. Ir jāpierāda, ka mētesuzņēmumam ir izšķiroša ietekme pār savu meitasuzņēmumu, kas izdarījis pārkāpumu.

Papildus ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka pieteikuma iesniedzēji var iesniegt kopsavilkuma pieteikumus piecu darbdienu laikā, un precizēts, ka tikmēr, kamēr lietu izmeklē Komisija, VKI nevajadzētu šiem pieteikuma iesniedzējiem adresēt pieprasījumus, kuru izpilde prasītu daudz resursu. Turklāt ir precizēts, ka tad, ja Komisija ir nolēmusi nerīkoties kādā lietā, kopsavilkuma pieteikuma iesniedzējiem būtu jādod iespēja iesniegt pilnos iecietības pieteikumus attiecīgajām VKI.

Visbeidzot, ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka uzņēmumos, kas piesakās uz atbrīvojumu no naudas soda, darbinieki un direktori ir aizsargāti pret individuālām sankcijām (kur tādas pastāv), ja viņi sadarbojas ar iestādēm. Tas ir svarīgi tādēļ, lai uzņēmumiem būtu motivācija pieteikties iecietības programmas piemērošanai, jo to iecietības pieteikumi bieži ir atkarīgi no darbinieku pilnīgas sadarbošanās, nebaidoties no sankcijām.

Tāpat būtu jāsekmē, ka informāciju sniedz privātpersonas, kuras zina par kāda karteļa pastāvēšanu vai darbību vai citiem pretmonopola noteikumu pārkāpumiem, piemēram, būtu jāizveido uzticami un konfidenciāli ziņošanas kanāli. Šajā nolūkā daudzām VKI jau ir un citas VKI plāno ieviest efektīvus līdzekļus, ar kuriem privātpersonas, kas ziņo vai izpauž informāciju par ES konkurences tiesību normu pārkāpumiem, tiek aizsargātas pret attriebību, piemēram, darba devēju noteiktiem disciplināriem pasākumiem. Komisija savukārt attiecībā uz konkurences lietām 2017. gada 16. martā ieviesa rīku trauksmes cēlēju anonīmiem ziņojumiem.¹⁸ Komisija ir uzsvērusi trauksmes cēlēju aizsardzības nozīmi un izskata iespēju veikt horizontālus vai citām nozarēm piemērojamus ES līmeņa pasākumus.¹⁹

VII nodaļa – Savstarpējā palīdzība

Ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka gadījumā, ja viena VKI prasa citai VKI veikt izmeklēšanas pasākumus tās vārdā, lai savāktu citā valstī atrodošos pierādījumus, pieprasījuma iesniedzējas VKI amatpersonām ir tiesības piedalīties un aktīvi palīdzēt attiecīgajā inspekcijā. Tādējādi šādu inspekciju veikšana kļūs lietderīgāka un efektīvāka.

Papildus ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka tiek veikti pasākumi, kas VKI dod iespēju pieprasīt un sniegt savstarpējo palīdzību attiecībā uz lēmumu paziņošanu un naudas sodu izpildi, ja attiecīgajam uzņēmumam nav juridiskā statusa pieprasījuma iesniedzējas VKI teritorijā vai nav pietiekami daudz aktīvu naudas soda piedziņai minētajā teritorijā. Šī savstarpējā palīdzība ir plānota tā, lai minimāli iejauktos valstu tiesībās, un ir paredzētas būtiskas garantijas: i) paziņošana un izpilde notiks saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem; ii) lēmumus par naudas sodiem var izpildīt tikai tad, kad tie ir galīgi un vairs nevar tikt pārsūdzēti parastajā kārtībā; iii) noilguma termiņus reglamentēs pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesību akti; iv) pieprasījuma saņēmējai iestādei nav pienākuma izpildīt naudas sodu lēmumus, ja tas būtu klaji pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai; v) strīdi par pasākuma likumību būs pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts kompetencē, savukārt strīdi par pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī veicamo paziņošanu vai izpildes pasākumiem būs pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts kompetencē.

Savstarpējā palīdzība ir fundamentāls šā priekšlikuma aspekts, jo tā ir absolūti nepieciešama ciešai sadarbībai EKT ietvaros un tādējādi arī decentralizētās sistēmas sekmīgai darbībai, no kuras ir atkarīga ES konkurences tiesību efektīva piemērošana. Bez efektīvas savstarpējās

¹⁸ <http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html>

¹⁹ http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=54254

palīdzības nav iespējams nodrošināt vienlīdzīgus apstākļus uzņēmumiem, kuri darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, un līdz ar to tiek kavēta iekšējā tirgus pienācīga darbība.

VIII nodaļa – Noilguma termiņi

Ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka, ja lieta tiek skatīta vienā VKI vai Komisijā, tad tikmēr, kamēr ilgst procedūra, tiek apturēta noilguma termiņu skaitīšana citās VKI, kas var sākt procedūru par to pašu nolīgumu, uzņēmumu apvienības lēmumu vai saskaņoto praksi. Tas nodrošinās, ka paralēlo pilnvaru sistēma EKT ietvaros darbojas efektīvi un citām VKI noilguma dēļ netiek liegta iespēja vēlāk sākt savu procedūru. Dalībvalstis var brīvi noteikt noilguma termiņus savā sistēmā vai ieviest absolūtus noilguma termiņus, ja vien tie nepadara ES konkurences tiesību normu efektīvu izpildi praktiski neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu.

IX nodaļa – Vispārīgie noteikumi

Ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka administratīvajām VKI pašām ir pilnvaras celt lietu tiesā un/vai aizstāvēties, jo tās var vislabāk izskaidrot savus lēmumus.²⁰ Tādējādi tiks novērsta divkārtas izmaksas un darbs, kas rodas, ja aizstāvas kāda cita struktūra.

Šajā nodaļā turklāt paredzēta būtiska garantija, proti, informāciju, kas savākta saskaņā ar ierosināto direktīvu, var izmantot vienīgi nolūkā, kādā tā iegūta, un nevar izmantot, lai piemērotu sankcijas fiziskām personām.

Visbeidzot, ar šīs nodaļas noteikumiem tiek nodrošināts, ka pierādījumi ir pieņemami neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida, lai procedūrā būtu iespējams izmantot digitālos pierādījumus.

---

²⁰ Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi, ka Regulas (EK) Nr. 1/2003 35. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam neatbilst tādi valsts tiesību akti, ar kuriem VKI netiek piešķirtas tiesības piedalīties kā atbildētājam valsts tiesā notiekošā procesā par šīs iestādes pieņemtu lēmumu (spriedums lietā C-439/08 *VEBIC*, ECLI:EU:C:2010:739, 64. punkts).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 103. un 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,
saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

- 1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 101. un 102. pants ir sabiedriskās kārtības normas, un tās būtu efektīvi jāpiemēro visā Savienībā, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek kropļota konkurence. LESD 101. un 102. panta efektīva izpilde ir nepieciešama tam, lai panāktu, ka tirgi Eiropā kļūst atvērtāki un tajos valda konkurence un ka uzņēmumi šajos tirgos konkurē, balstoties uz to objektīvajām spējām, un nerada šķēršļus ieiešanai tirgū, un tādējādi tie var vairot labklājību un radīt darbvietas. Šāda izpilde aizsargā patērētājus pret tādu darījumdarbības praksi, kuras rezultātā preču un pakalpojumu cenas tiek mākslīgi uzturētas augstā līmenī, un palielina novatorisku preču un pakalpojumu izvēles iespējas.
- 2) Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1/2003² LESD 101. un 102. panta publiski tiesisko izpildi paralēli Komisijai nodrošina dalībvalstu valsts konkurences iestādes (VKI). VKI un Komisija kopā veido tīklu, kurā publiskās iestādes cieši sadarbojas ES konkurences noteikumu piemērošanā (Eiropas Konkurences tīkls).
- 3) Regulas (EK) Nr. 1/2003 3. panta 1. punktā VKI un valstu tiesām ir noteikts pienākums piemērot LESD 101. un 102. pantu nolīgumiem vai praksei, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Praksē vairākums VKI valsts konkurences tiesību normas piemēro paralēli LESD 101. un 102. pantam. Tāpēc šī direktīva, kuras mērķis ir nodrošināt, ka VKI ir nepieciešamās neatkarības garantijas un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas dod iespēju efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu, neizbēgami ietekmēs VKI paralēli piemērotās valstu konkurences tiesību normas.

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² Padomes 2002. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

- 4) Turklāt, paredzot VKI pilnvaras visu informāciju attiecībā uz uzņēmumu, par kuru tiek veikta izmeklēšana, iegūt digitālā formātā neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja, arī tiktu ietekmēts VKI pilnvaru apjoms gadījumos, kad tās procedūras agrīnā stadijā veic attiecīgo izmeklēšanas pasākumu, pamatojoties arī uz valsts konkurences tiesību normām, kuras tiek piemērotas paralēli LESD 101. un 102. pantam. Dažāda apjoma inspekciju veikšanas pilnvaru paredzēšana VKI atkarībā no tā, vai tās galu galā piemēros vienīgi valsts konkurences tiesību normas vai paralēli arī LESD 101. un 102. pantu, mazinātu konkurences tiesību izpildes efektivitāti iekšējā tirgū. Tāpēc direktīvas darbības jomai būtu jāietver gan tikai LESD 101. un 102. panta piemērošana, gan valsts konkurences tiesību paralēla piemērošana tajā pašā lietā. Vienīgais izņēmums ir aizsardzība attiecībā uz iecietības programmas ietvaros sniegtajām licētibām un izlīguma iesniegumiem, kas attiecas arī uz valsts konkurences tiesību ekskluzīvu piemērošanu.
- 5) Valsts tiesību akti daudzām VKI liedz nepieciešamās neatkarības garantijas un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas vajadzīgas šo noteikumu efektīvai izpildei. Tādējādi tiek iedragātas to iespējas efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu un, attiecīgā gadījumā, valsts konkurences tiesību normas paralēli minētajiem pantiem. Piemēram, daudzām VKI saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav pieejami efektīvi rīki, kas dotu iespēju atrast LESD 101. un 102. panta pārkāpumu pierādījumus, lai varētu uzlikt naudas sodu likumpārkāpējiem uzņēmumiem, vai nav resursu, kas nepieciešami LESD 101. un 102. panta efektīvai piemērošanai. Tāpēc var gadīties, ka tās vispār neko nevar iesākt vai ka to izpildes darbības ir ierobežotas. Tas, ka daudzām VKI nav LESD 101. un 102. panta efektīvai piemērošanai nepieciešamo rīku un garantiju, nozīmē, ka uzņēmumiem, kas piekropj konkurenci ierobežojošu praksi, attiecīgajās procedūrās var būt ļoti dažādi iznākumi atkarībā no dalībvalsts, kurā tie darbojas: iespējams, ka izpilde saskaņā ar LESD 101. un 102. pantu vispār nenotiek vai notiek neefektīvi. Piemēram, dažās dalībvalstīs uzņēmumi var izvairīties no naudas soda piemērošanas, vienkārši pārstrukturējot uzņēmumu. LESD 101. un 102. panta un valsts konkurences tiesību normu nevienmērīga piemērošana paralēli LESD 101. un 102. pantam nozīmē, ka tiek palaistas garām iespējas novērst šķēršļus ieiešanai tirgū un panākt, ka tirgi viscaur Eiropā kļūst atvērtāki un konkurence tajos ir asāka un ka uzņēmumi šajos tirgos konkurē, balstoties uz to objektīvajām spējām. Uzņēmumi un patērētāji īpaši cieš tajās dalībvalstīs, kurās VKI ir mazāk iespēju panākt efektīvu izpildi. Uzņēmumiem ir liegta iespēja konkurēt, balstoties uz to objektīvajām spējām, ja konkurenci ierobežojošā prakse paliek nesodīta, piemēram, tāpēc, ka nav iespējams ievākt šādas prakses pierādījumus vai uzņēmumi var izvairīties no naudas soda piemērošanas. Tādējādi uzņēmumiem nav stimula ieiet šādos tirgos, izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību un piedāvāt preces un pakalpojumus. Savukārt patērētājiem tajās dalībvalstīs, kurās izpilde ir vājāka, tiek liegti ieguvumi, ko nodrošina konkurences noteikumu efektīva izpilde. Tādējādi LESD 101. un 102. panta un valsts konkurences tiesību normu nevienmērīga piemērošana paralēli LESD 101. un 102. pantam Eiropā izkropļo konkurenci iekšējā tirgū un neļauj šim tirgum darboties pienācīgi.
- 6) VKI rīku un garantiju trūkumi un ierobežojumi negatīvi ietekmē LESD 101. un 102. panta izpildes paralēlo pilnvaru sistēmu, kas ir iecerēta kā vienots veselums, kurš balstās uz ciešu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā. Šīs sistēmas pienācīga darbība ir atkarīga no iestāžu spējas paļauties uz vienas iestādes veiktajiem izmeklēšanas pasākumiem citas iestādes vārdā. Tā kā joprojām ir tādas VKI, kurām nav pienācīgu izmeklēšanas rīku, sistēma nevar darboties, kā nākas. Arī citos būtiskos aspektos valsts konkurences iestādes nespēj nodrošināt savstarpēju palīdzību. Piemēram, lielākajā daļā dalībvalstu pārrobežu uzņēmums var izvairīties no naudas sodu samaksas, ja tam nav

juridiskā statusa to dalībvalstu teritorijās, kurās tas darbojas. Tas mazina stimulus ievērot LESD 101. un 102. pantu. No tā izrietošā neefektīvā izpilde izkropļo konkurenci, kā rezultātā cieš likumpaklausīgie uzņēmumi, un grauj patērētāju uzticēšanos iekšējam tirgum, īpaši digitālajā vidē.

- 7) Lai Eiropā panāktu patiesi vienotu konkurences noteikumu izpildes telpu, kurā uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū, ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi un patērētājiem ir mazināta apstākļu nevienlīdzība, attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu un valsts konkurences tiesību normu piemērošanu paralēli LESD 101. un 102. pantam ir nepieciešams ieviest neatkarības garantiju un resursu minimuma prasības un paredzēt galvenās izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas valstu konkurences iestādēm dotu iespēju nodrošināt pilnīgu efektivitāti.
- 8) Ir lietderīgi šo direktīvu balstīt uz diviem juridiskajiem pamatiem – LESD 103. un 114. pantu. Tas tāpēc, ka šī direktīva attiecas ne tikai uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, bet arī uz valstu konkurences tiesību normu piemērošanu paralēli minētajiem pantiem, un VKI rīku un garantiju trūkumi un ierobežojumi LESD 101. un 102. panta piemērošanas jomā negatīvi ietekmē gan konkurenci, gan iekšējā tirgus pienācīgu darbību.
- 9) Minētā garantiju minimuma ieviešana ar mērķi nodrošināt, ka VKI LESD 101. un 102. pantu piemēro efektīvi, neskar dalībvalstu iespējas paturēt vai ieviest plašākas prasības VKI neatkarības garantiju un resursu ziņā un sīkākus noteikumus par šo iestāžu izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvarām. Piemēram, nolūkā uzlabot VKI efektivitāti dalībvalstis var tām piešķirt citas pilnvaras papildus šajā direktīvā paredzētajam galvenajam pilnvaru kopumam.
- 10) Turpretī attiecībā uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem slepeniem karteļiem tiek piemērota iecietības programma, ir nepieciešami sīki izstrādāti noteikumi. Uzņēmumi par savu dalību slepenos karteļos ziņos tikai tad, ja būs pietiekama juridiskā noteiktība attiecībā uz to, vai tie tiks atbrīvoti no naudas soda. Dalībvalstīs piemērojamo iecietības programmu izteiktās atšķirības rada juridisko nenoteiktību potenciālajiem iecietības pieteikuma iesniedzējiem un tādējādi var vājināt to stimulus pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Ja dalībvalstīm būtu iespēja ieviest vai piemērot attiecīgi vairāk vai mazāk ierobežojošus iecietības noteikumus šīs direktīvas piemērošanas jomā, tas ne tikai būtu pretrunā mērķim nodrošināt pieteikuma iesniedzējiem stimulus un tādējādi padarīt konkurences noteikumu izpildi Savienībā iespējami efektīvu, bet arī varētu apdraudēt konkurences apstākļu vienlīdzību uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū. Tomēr dalībvalstīm nav liegts piemērot iecietības programmas, kas attiecas ne tikai uz slepenajiem karteļiem, bet arī citiem LESD 101. un 102. panta un līdzvērtīgu valsts noteikumu pārkāpumiem.
- 11) Šī direktīva neattiecas uz valstu tiesību aktiem tiktāl, ciktāl tajos paredzēta kriminālsodu uzlikšana fiziskām personām, izņemot noteikumus, kas reglamentē mijiedarbību starp iecietības programmām un sankciju piemērošanu fiziskām personām.
- 12) Uz VKI piešķirto pilnvaru īstenošanu būtu jāattiecinā pienācīgas garantijas, kas atbilst vismaz standartiem, kuri izriet no ES tiesību vispārīgajiem principiem un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas. Minētās garantijas ietver tiesības uz labu pārvaldību un uzņēmumu aizstāvības tiesību ievērošanu, kuru būtisks komponents ir tiesības tikt uzklausītam. Konkrētāk, VKI būtu izmeklēšanas procedūras puses jāinformē par sākotnējiem pret tām vērstajiem iebildumiem saskaņā ar LESD 101. vai 102. pantu, pirms tiek pieņemts to intereses negatīvi ietekmējošs lēmums, un minētajām pusēm

būtu pirms šāda lēmuma pieņemšanas jādod iespēja efektīvi paust savu viedokli par šiem iebildumiem. Pusēm, kurām paziņoti sākotnējie iebildumi par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, būtu jādod tiesības piekļūt attiecīgajiem VKI lietas materiāliem, lai būtu iespējams efektīvi izmantot tiesības uz aizstāvību. Minētais īstenojams, ievērojot uzņēmumu leģitīmās intereses attiecībā uz komercnoslēpumu aizsardzību, un neattiecas uz konfidenciālu informāciju un VKI un Komisijas iekšējiem dokumentiem un savstarpējo korespondenci. Turklāt tad, kad VKI ir pieņēmušas galīgo lēmumu, ar ko tiek piemērots LESD 101. vai 102. pants, šā lēmuma adresātam vajadzētu būt tiesībām uz efektīvu tiesībaizsardzību, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā. VKI galīgajiem lēmumiem vajadzētu būt argumentētiem, lai šo lēmumu adresāti varētu uzzināt pieņemtā lēmuma pamatojumu un izmantot tiesības uz efektīvu tiesībaizsardzību. Šo garantiju izstrādē būtu jārod pareizais līdzsvars starp uzņēmumu pamattiesību ievērošanu un pienākumu nodrošināt LESD 101. un 102. panta efektīvu izpildi.

- 13) Nodrošināt, ka VKI spēj LESD 101. un 102. pantu piemērot objektīvi un Eiropas konkurences noteikumu efektīvas izpildes kopējās interesēs, ir būtisks šo noteikumu efektīvas un vienveidīgas piemērošanas komponents.
- 14) Lai nodrošinātu LESD 101. un 102. panta efektīvu un vienveidīgu piemērošanu, būtu jānostiprina VKI neatkarība. Tālab valstu tiesībās būtu nepārprotami jāparedz, ka, piemērojot LESD 101. un 102. pantu, VKI ir aizsargātas pret ārēju iejaukšanos vai politisko spiedienu, kas varētu apdraudēt to izskatīšanā esošo jautājumu neatkarīgu izvērtējumu. Tāpēc būtu jānodrošina, ka pastāv iepriekš pieņemti noteikumi par VKI lēmējstruktūras locekļu atstādināšanas iemesliem un tādējādi ir kļūdas visas pamatotās šaubas par minētās struktūras objektivitāti un spēju pretoties ārējiem faktoriem.
- 15) Lai nodrošinātu VKI neatkarību, to darbiniekiem un lēmējstruktūras locekļiem būtu jārīkojas godprātīgi un jāatturas veikt jebkādas darbības, kas nav savienojamas ar viņu pienākumiem. Nepieciešamība novērst, ka tiek apdraudēta VKI darbinieku vai lēmējstruktūras locekļu veiktā izvērtējuma neatkarība, nozīmē to, ka viņiem tikmēr, kamēr viņi ieņem attiecīgo amatu un pilda savas pilnvaras, un samērīgu periodu pēc tam būtu jāatturas no jebkāda nesavienojama algota vai nealgota darba uzņemšanās. Tas turklāt nozīmē, ka tikmēr, kamēr darbinieki ieņem attiecīgo amatu un locekļi pilda savas pilnvaras, nebūtu pieļaujams, ka viņiem ir līdzdalība kādā uzņēmumā vai organizācijā, kam ir saskare ar VKI, ja tas var apdraudēt viņu neatkarību. Darbiniekiem un lēmējstruktūras locekļiem būtu jādeklarē visas līdzdalības daļas un aktīvi, kas varētu radīt interešu konfliktu viņu pienākumu izpildē. Viņiem būtu jāizvirza prasība informēt lēmējstruktūru vai attiecīgi tās pārējos locekļus, vai – attiecībā uz VKI, kurās lēmumpieņemšanas pilnvaras ir tikai vienai personai, – iecelējiestādi, ja, pildot savus pienākumus, viņiem ir jāpieņem lēmums jautājumā, kurā viņiem ir kādas intereses, kas varētu ietekmēt objektivitāti.
- 16) VKI neatkarība neizslēdz pārskatīšanu tiesā vai parlamentāro uzraudzību saskaņā ar dalībvalstu tiesībām. Pārskatatbildības prasības turklāt veicina to, ka tiek nodrošināta VKI rīcības ticamība un leģitimitāte. Samērīgas pārskatatbildības prasības ietver VKI pienākumu publicēt valdības vai parlamenta struktūrai adresētus periodiskus ziņojumus par to darbību. Ja tas neietekmē VKI neatkarību, var tikt veikta šo iestāžu izdevumu kontrole vai uzraudzība.
- 17) VKI būtu jāvar piešķirt prioritāti LESD 101. un 102. panta izpildes procedūrām, lai tās varētu efektīvi izmantot resursus un koncentrēties uz tādas konkurenci ierobežojošas

rīcības novēršanu un izbeigšanu, kas kropļo konkurenci iekšējā tirgū. Tālab tām būtu jāvar noraidīt sūdzības, pamatojoties uz to, ka tās nav prioritāras. Minētajam nebūtu jāskar VKI pilnvaras noraidīt sūdzības citu iemeslu dēļ, piemēram, ja jautājums nav to kompetencē, vai lemt, ka rīcībai no to puses nav pamata. VKI pilnvaras piešķirt prioritāti izpildes procedūrām neskar dalībvalstu valdības tiesības izdot VKI adresētas vispārīgās politikas vai prioritāšu pamatnostādnes, kas neattiecas uz konkrētu LESD 101. un 102. panta izpildes procedūru.

- 18) VKI rīcībā vajadzētu būt nepieciešamajiem resursiem darbinieku, zināšanu, finansiālo līdzekļu un tehniskā aprīkojuma ziņā, lai nodrošinātu, ka tās spēj efektīvi pildīt savus uzdevumus LESD 101. un 102. panta piemērošanā. Būtu jānodrošina, ka minēto uzdevumu izpildei nepieciešamie resursi ir pietiekami arī tad, ja šo iestāžu uzdevumi un pilnvaras saskaņā ar valsts tiesībām tiek paplašināti.
- 19) Lai spētu nodrošināt LESD 101. un 102. panta efektīvu izpildi, VKI ir nepieciešams izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pilnvaru minimums, kas ir kopējs visām iestādēm.
- 20) VKI vajadzētu būt nodrošinātām efektīvām izmeklēšanas pilnvarām, lai tās to izskatīšanā esošo procedūru jebkurā posmā varētu konstatēt ar LESD 101. pantu aizliegtu nolīgumu, lēmumu vai saskaņotu darbību vai ar LESD 102. pantu aizliegtu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.
- 21) Nepieciešams, lai valstu konkurences administratīvo iestāžu izmeklēšanas pilnvaras būtu pietiekamas digitālās vides izraisīto izpildes problēmu risināšanai, un šīm pilnvarām būtu valstu konkurences iestādēm jānodrošina iegūt digitālā formātā visu informāciju, tostarp tiesu ekspertīzes ceļā iegūtos datus, attiecībā uz uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību, uz ko attiecas izmeklēšanas pasākums, neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja (piemēram, klēpjdaturs, mobilais tālrunis un citas mobilās ierīces) veida.
- 22) Valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām inspicēt telpas, kurās atrodas uzņēmumi un uzņēmumu apvienības, uz ko attiecas LESD 101. vai 102. panta piemērošanas procedūras, kā arī telpas, kurās atrodas citi tirgus dalībnieki, kuru rīcībā varētu būt šādi procedūrai būtiska informācija. Valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai veikt šādas inspekcijas, ja ir vismaz pamatots iemesls aizdomām par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu.
- 23) Lai valstu konkurences administratīvo iestāžu inspekciju veikšanas pilnvaras būtu efektīvas, tām būtu jānodrošina šīm iestādēm iespēja piekļūt informācijai, kas ir pieejama attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, vai personai, uz kuru attiecas inspekcija, un kas attiecas uz uzņēmumu, uz kuru attiecas izmeklēšana.
- 24) Lai novērstu, ka inspekcijas nevajadzīgi ieilgst, valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām turpināt ar attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības, uz ko attiecas inspekcija, darījumdarbību saistīto grāmatvedības un citu dokumentu kopiju vai izvilkumu inspicēšanu iestādes telpās vai citās attiecīgi noteiktās telpās.
- 25) Pieredze rāda, ka darījumdarbības dokumenti var tikt glabāti direktoru vai citu uzņēmumā strādājošo personu dzīvesvietā, īpaši saistībā ar to, ka arvien vairāk tiek izmantots elastīgs darba režīms. Lai nodrošinātu inspekciju efektivitāti, valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām iekļūt jebkurās telpās, tostarp privātajās dzīvesvietās, ja ir pamatotas aizdomas, ka tur glabājas darījumdarbības dokumenti, kas varētu būt noderīgi LESD 101. vai 102. panta smaga

pārkāpuma pierādīšanai. Šo pilnvaru īstenošana būtu veicama tikai ar tiesu iestādes iepriekšēju atļauju. Tomēr ārkārtējas steidzamības gadījumos dalībvalstīm nav liegts valsts tiesu iestādes funkcijas uzticēt valsts konkurences administratīvajai iestādei, kas attiecīgi rīkojas kā tiesu iestāde.

- 26) VKI vajadzētu būt efektīvām pilnvarām pieprasīt iesniegt informāciju, kas vajadzīga, lai konstatētu ar LESD 101. pantu aizliegtu nolīgumu, lēmumu vai saskaņotu darbību vai ar LESD 102. pantu aizliegtu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Šīm pilnvarām būtu jāietver tiesības pieprasīt informāciju neatkarīgi no tā, kur tā tiek glabāta, ja vien tā ir pieejama informācijas pieprasījuma adresātam. Pieredze rāda, ka informācija, ko brīvprātīgi sniedz trešās personas, piemēram, attiecīgajā tirgū darbojošies konkurenti, klienti un patērētāji, arī var būt vērtīgas informācijas avots, kas sekmē apzinātu un stingru izpildi, un VKI būtu jāveicina šāda informēšana.
- 27) VKI rīcībā vajadzētu būt efektīviem līdzekļiem, ar kuriem tirgū atjaunot konkurenci, nosakot samērīgus strukturālos un rīcību koriģējošos pasākumus.
- 28) Ja procedūrā, kuras rezultātā konkrēts nolīgums vai prakse var tikt aizliegta, uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības VKI piedāvā uzņemties saistības, kas kļiedē šo iestāžu bažas, šīm iestādēm vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumus, ar kuriem šīs saistības attiecīgajam uzņēmumam tiek padarītas saistošas un izpildāmas. Šādos lēmumos par saistībām būtu jākonstatē, ka VKI rīcībai vairs nav pamata, neizdarot nekādu secinājumu par to, vai ir bijis LESD 101. vai 102. panta pārkāpums. Saistību lēmumi neskar dalībvalstu konkurences iestāžu un tiesu pilnvaras konstatēt pārkāpumu un lemt par attiecīgo lietu.
- 29) Lai nodrošinātu LESD 101. un 102. panta efektīvu un vienveidīgu izpildi, valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumiem uzlikt efektīvus, samērīgus un preventīvus naudas sodus administratīvajā procesā vai prasīt, lai šādi naudas sodi tiem tiktu uzlikti tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Minētais neskar dalībvalstu tiesību aktus, kuros par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem ir paredzētas tiesas sankcijas kriminālprocesā.
- 30) Lai nodrošinātu, ka uzņēmumi un uzņēmumu apvienības respektē VKI izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pilnvaras, valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai efektīvus naudas sodus par pilnvaru nerespektēšanu un periodiskus soda maksājumus, kuru mērķis ir panākt minēto pilnvaru respektēšanu, uzlikt administratīvajā procesā vai prasīt, lai šādi naudas sodi tiem tiktu uzlikti tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Minētais neskar dalībvalstu tiesību aktus, kuros paredzēts, ka tiesas šādus naudas sodus var uzlikt kriminālprocesā. Šī direktīva turklāt neietekmē ne valstu noteikumus par pierādījumu standartu, ne VKI pienākumus noskaidrot attiecīgās lietas faktus, ja šie noteikumi un pienākumi ir saderīgi ar Savienības tiesību vispārīgajiem principiem. Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi būtu jānosaka proporcionāli attiecīgo uzņēmumu un uzņēmumu apvienību kopējam apgrozījumam.
- 31) Lai nodrošinātu LESD 101. un 102. panta efektīvu un vienveidīgu piemērošanu, jēdziens "uzņēmums", kas lietots LESD 101. un 102. pantā, būtu jāsaprot saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, proti, kā ekonomiska vienība, pat ja tas sastāv no vairākām juridiskajām vai fiziskajām personām. Līdz ar to VKI vajadzētu būt iespējai izmantot uzņēmuma jēdzienu, lai konstatētu mātesuzņēmuma atbildību un uzliktu tam naudas sodu par meitasuzņēmuma rīcību, ja attiecīgais mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmums veido vienu ekonomisko vienību. Lai novērstu iespēju, ka

uzņēmumi izvairās no naudas sodiem par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem, veicot juridiskas vai organizatoriskas izmaiņas, VKI vajadzētu būt iespējai atzīt par atbildīgiem uzņēmuma juridisko vai ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējus un uzlikt tiem naudas sodus par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

- 32) Lai nodrošinātu, ka par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem uzliktie naudas sodi atspoguļo pārkāpuma ekonomisko nozīmību, VKI būtu jāņem vērā pārkāpuma smaguma pakāpe. VKI vajadzētu būt iespējai noteikt tādas naudas sodus, kas ir samērīgi ar pārkāpuma ilgumu. Šie faktori būtu jāizvērtē saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Piemēram, attiecībā uz pārkāpuma smaguma pakāpes izvērtējumu Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi, ka ir jāņem vērā lietas apstākļi, konteksts, kādā pārkāpums ir izdarīts, un naudas soda atturošā iedarbība. Faktori, kuri var tikt ņemti vērā šajā izvērtējumā, ir to preču un pakalpojumu apgrozījums, attiecībā uz ko izdarīts pārkāpums, un uzņēmuma lielums un ekonomiskā vara, jo tie atspoguļo ietekmi, kādu uzņēmums spēja izdarīt uz attiecīgo tirgu. Turklāt ļoti svarīgs attiecīgās rīcības smaguma pakāpes rādītājs ir tas, ja viens un tas pats pārkāpuma izdarītājs pārkāpumus izdarījis atkārtoti, kas liecina par tieksmi pieļaut šādus pārkāpumus, un tāpēc ir iemesls palielināt soda apmēru, lai efektīvi panāktu atturošo iedarbību. Nosakot uzliedamo naudas sodu, VKI būtu jāņem vērā to uzņēmuma pārdoto preču un pakalpojumu vērtība, uz kuriem tieši vai netieši attiecas konkrētais pārkāpums. Tāpat VKI vajadzētu būt tiesīgām palielināt naudas sodu, ko paredzēts uzlikt tādām uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, kas turpina to pašu pārkāpumu vai izdara līdzīgu pārkāpumu pēc tam, kad Komisija vai valsts konkurences iestāde ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts LESD 101. vai 102. panta pārkāpums, ko izdarījis šis uzņēmums vai uzņēmumu apvienība.
- 33) Pieredze liecina, ka uzņēmumu apvienības ir regulāri iesaistītas konkurences pārkāpumos, tāpēc VKI vajadzētu būt iespējai piemērot efektīvus sodus šādām apvienībām. Novērtējot pārkāpuma smaguma pakāpi nolūkā noteikt naudas soda apmēru procedūrā pret uzņēmumu apvienību attiecībā uz pārkāpumu, kas saistīts ar tās dalībnieku darbību, būtu jāņem vērā attiecīgās uzņēmumu apvienības dalībnieku apgrozījuma summa par tām precēm un pakalpojumiem, uz ko tieši vai netieši attiecas konkrētais pārkāpums. Lai nodrošinātu, ka par uzņēmumu apvienību izdarītajiem pārkāpumiem uzliktie naudas sodi tiek efektīvi piedzīti, ir nepieciešams paredzēt nosacījumus, ar kādiem VKI var pieprasīt naudas soda maksājumu no apvienības dalībniekiem gadījumā, ja apvienība nav maksāspējīga. Tādā gadījumā VKI būtu jāņem vērā apvienībā ietilpstošo uzņēmumu relatīvais lielums un jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu stāvoklis. Tas, ka naudas sodu samaksā viens vai vairāki apvienības dalībnieki, neskar valstu tiesību aktu noteikumus, kas paredz nomaksātās summas piedzīšanu no citiem apvienības dalībniekiem.
- 34) Naudas sodu atturošā iedarbība Eiropas valstīs ievērojami atšķiras, un dažās dalībvalstīs naudas soda iespējamā maksimālā summa ir ļoti maza. Lai nodrošinātu, ka VKI var uzlikt atturošus naudas sodus, naudas soda maksimālais apmērs būtu jānosaka mazākais 10 % apmērā no attiecīgā uzņēmuma kopējā vispasaules apgrozījuma. Minētajam nevajadzētu liegt dalībvalstīm paturēt vai ieviest lielāku naudas soda maksimālo apmēru.
- 35) Iecietības programmas ir svarīgs rīks, kas palīdz atklāt slepenos kartelus un tādējādi veicina efektīvu saukšanu pie atbildības par konkurences tiesību smagākajiem pārkāpumiem un sodu piemērošanu par šiem pārkāpumiem. Tomēr dalībvalstu piemērotās iecietības programmas pašlaik ievērojami atšķiras savā starpā. Šīs

atšķirības rada juridisko nenoteiktību pārkāpumu izdarījušajiem uzņēmumiem attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem tie var lūgt piemērot iecietības programmu, kā arī attiecībā uz atbrīvošanu no naudas soda saskaņā ar attiecīgajām iecietības programmām. Šī nenoteiktība var mazināt potenciālo iecietības pieteikuma iesniedzēju stimulus pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Tas savukārt var novest pie konkurences tiesību neefektīvākas izpildes Savienībā, jo tiek atklāts mazāk slepeno karteļu.

- 36) Dalībvalstu iecietības programmu atšķirības turklāt apdraud konkurences apstākļu vienlīdzību uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū. Tāpēc ir lietderīgi palielināt juridisko noteiktību, samazinot šīs atšķirības.
- 37) VKI būtu uzņēmumi jāatbrīvo no naudas soda un jāparedz naudas soda samazinājumi, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi. Būtu jāuzskata, ka uzņēmums valsts konkurences iestādei ir sniedzis tādus pierādījumus par slepenu karteli, kas dod iespēju konstatēt LESD 101. panta pārkāpumu, ja brīdī, kad uzņēmums iesniedza šos pierādījumus, minētajai valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu karteli nebija pietiekamu pierādījumu LESD 101. panta pārkāpuma konstatēšanai.
- 38) Pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt iespējai uz iecietības programmas piemērošanu pieteikties rakstveidā vai attiecīgā gadījumā ar citiem līdzekļiem, kas neprasa uzrādīt pieteikuma iesniedzēja rīcībā, pārziņā vai uzraudzībā esošos dokumentus, informāciju vai citus materiālus. Tālab VKI rīcībā vajadzētu būt sistēmai, kas dod iespēju pieņemt liecības, kuras iecietības programmas ietvaros sniegtas vai nu mutiski, vai ar citiem līdzekļiem, tostarp digitālā formātā.
- 39) Pieteikuma iesniedzējiem, kuri attiecībā uz iespējamu slepenu karteli ir pieteikušies uz iecietības programmas piemērošanu Eiropas Komisijā, vajadzētu būt iespējai par šo karteli iesniegt kopsavilkuma pieteikumus tām VKI, kurām, toprāt, šī informācija būtu lietderīga. VKI būtu jāpieņem kopsavilkuma pieteikumi, kuros par iespējamo karteli ir sniegts noteikts informācijas minimums, un nebūtu papildus šim minimumam jāprasa nekāda papildu informācija, pirms tās nolemj izskatīt attiecīgo lietu. Tomēr, ja Komisijai iesniegtā iecietības pieteikuma tvērums mainās, pieteikuma iesniedzējiem ir pienākums informēt tās VKI, kurām tie ir iesnieguši kopsavilkuma pieteikumus. VKI būtu pieteikuma iesniedzējiem jāsniedz apstiprinājums, kurā norādīts saņemšanas datums un laiks, un tie jāinformē par to, vai par to pašu karteli iepriekš jau ir saņemts kāds cits kopsavilkuma pieteikums vai iecietības pieteikums. Ja Komisija attiecībā uz visu lietu vai tās daļu ir nolēmusi neveikt izskatīšanu, pieteikuma iesniedzējiem būtu jādod iespēja tām VKI, kurām tie bija iesnieguši kopsavilkuma pieteikumus, iesniegt pilnos iecietības pieteikumus.
- 40) Juridiskā nenoteiktība jautājumā par to, vai uzņēmumu darbinieki ir aizsargāti pret individuālām sankcijām, var atturēt potenciālos pieteikuma iesniedzējus no pieteikšanās iecietības programmas piemērošanai. Tāpēc uzņēmumos, kas konkurences iestādēm piesakās uz atbrīvojumu no naudas soda, esošie un bijušie darbinieki un direktori būtu jāaizsargā pret sankcijām, ko publiskās iestādes piemēro par iesaisti slepenajā kartelī, uz kuru attiecas konkrētais pieteikums. Šai aizsardzībai vajadzētu būt atkarīgai no tā, vai šie darbinieki un direktori aktīvi sadarbojas ar attiecīgajām VKI un vai pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda iesniegts pirms kriminālprocesa uzsākšanas.
- 41) LESD 101. un 102. panta piemērošanas paralēlo pilnvaru sistēmā ir nepieciešama cieša sadarbība starp VKI. Piemēram, gadījumos, kad viena VKI saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. panta 1. punktu veic inspekciju citas VKI vārdā, būtu

jāparedz iespēja, ka, lai palielinātu šo inspekciju efektivitāti ar papildu resursiem un vispārīgajām un tehniskajām zināšanām, šajās inspekcijās piedalās un palīdz pieprasījuma iesniedzējas iestādes amatpersonas.

- 42) Tāpat būtu jāveic pasākumi, kas VKI dod iespēju pieprasīt savstarpējo palīdzību attiecībā uz sākotnējo iebildumu un lēmumu paziņošanu un lēmumu, ar kuriem uzliek naudas sodus vai periodiskos soda maksājumus, izpildi, ja attiecīgajam uzņēmumam nav juridiskā statusa minēto valstu teritorijā. Tas nodrošinātu LESD 101. un 102. panta efektīvu izpildi un sekmētu iekšējā tirgus pienācīgu darbību.
- 43) Lai nodrošinātu, ka VKI efektīvi izpilda LESD 101. un 102. pantu, nepieciešams paredzēt praktiskus noteikumus par noilguma termiņa apturēšanu. Piemēram, paralēlo pilnvaru sistēmas kontekstā būtu jāparedz, ka konkrētās valsts noilguma termiņa skaitīšanu aptur uz laiku, kamēr ilgst procedūra citu dalībvalstu VKI vai Komisijā. Minētais dalībvalstīm neliedz paturēt vai ieviest absolūtus noilguma termiņus, ja vien tādu absolūtu noilguma termiņu ilgums nepadara LESD 101. un 102. panta efektīvu izpildi praktiski neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu.
- 44) Lai nodrošinātu, ka lietas Eiropas Konkurences tīklā tiek izskatītas rezultatīvi un efektīvi, tajās dalībvalstīs, kurās LESD 101. un 102. panta pārkāpumus izskatīt ir kompetenta valsts konkurences administratīvā iestāde, bet lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu un/vai uzliek naudas sodu, ir kompetenta pieņemt valsts konkurences tiesu iestāde, valsts konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu būt iespējai tiešā veidā celt prasību valsts konkurences tiesu iestādē. Turklāt tad, ja valsts tiesas attiecībā uz VKI pieņemtajiem izpildes lēmumiem par LESD 101. vai 102. panta piemērošanu darbojas kā pārsūdzības tiesas, valstu konkurences administratīvajām iestādēm vajadzētu pilnībā būt tiesīgām attiecīgajā tiesvedībā piedalīties prokurora vai atbildētāja statusā un baudīt tādas tiesības, kādas ir šīs tiesvedības pusēm.
- 45) Risks, ka pašapsūdzoši materiāli varētu tikt izpausti ārpus tās izmeklēšanas procedūras, kuras mērķiem tie tika sniegti, var vājināt potenciālo iecietības pieteikuma iesniedzēju stimulus sadarboties ar konkurences iestādēm. Līdz ar to neatkarīgi no tā, kādā formā iesniegtas liecības iecietības programmas ietvaros, tajās iekļautā informācija, kas iegūta, piekļūstot lietas materiāliem, būtu jāizmanto tikai tad, ja tā nepieciešama, lai izmantotu aizstāvības tiesības dalībvalstu tiesvedībās atsevišķos ļoti ierobežotos gadījumos, kas tieši saistīti ar lietu, kurā piešķirta piekļuve lietas materiāliem. Minētajam nevajadzētu liegt konkurences iestādēm publicēt to lēmumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības vai valsts tiesību aktiem.
- 46) Būtisks elements LESD 101. un 102. panta izpildē ir pierādījumi. VKI vajadzētu būt iespējai ņemt vērā noderīgus pierādījumus neatkarīgi no tā, vai tie ir rakstveidā, mutiski vai ierakstīti, tostarp slēptus ierakstus, ko veikušas juridiskas vai fiziskas personas, ar noteikumu, ka šīs nav vienīgais pierādījumu avots. Minētais neskar tiesības tikt uzklausi.
- 47) Lai atbalstītu ciešu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā, Komisijai būtu jāuztur, jāpilnveido, jāmitina, jāekspluatē un jāatbalsta centrāla informācijas sistēma (Eiropas Konkurences tīkla sistēma), kas atbilst attiecīgajiem konfidencialitātes, datu aizsardzības un datu drošības standartiem. Eiropas Konkurences tīkla darbības efektivitātes un rezultatīvātes būtisks aspekts ir sadarbība. No Savienības vispārējā budžeta būtu jāsedz centrālās informācijas sistēmas uzturēšanas, pilnveides, mitināšanas, lietotājatbalsta un ekspluatācijas izmaksas, kā arī citas administratīvās izmaksas, kas rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla darbību, jo īpaši ar sanāksmju organizēšanu saistītās izmaksas. Paredzēts, ka līdz 2020. gadam Eiropas

Konkurences tīkla sistēmas izmaksas tiks segtas no programmas Eiropas publiskās pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumu un kopīgu sistēmu nodrošināšanai (programma ISA2), ievērojot šai programmai pieejamos resursus un atbilstības un prioritāšu kritērijus.

- 48) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi – nodrošināt, ka VKI ir nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas dod iespēju efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu un valstu konkurences tiesības paralēli LESD 101. un 102. pantam un nodrošināt iekšējā tirgus un Eiropas Konkurences tīkla efektīvu darbību, – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šo mērķi, ņemot vērā nepieciešamību LESD 101. un 102. pantu piemērot efektīvi un konsekventi un tostarp ņemot vērā šā mērķa teritoriālo tvērumu, var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- 49) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem³ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtajos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs šādu dokumentu nosūtīšanu uzskata par pamatotu,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā direktīvā ir paredzēti konkrēti noteikumi ar mērķi nodrošināt, ka valstu konkurences iestādēm ir nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas dod iespēju efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu, un tādējādi valstu tiesību akti un pasākumi, kas liedz valstu konkurences iestādēm panākt efektīvu izpildi, neizkropļo konkurenci iekšējā tirgū un patērētāji un uzņēmumi nenonāk neizdevīgā situācijā. Šīs direktīvas darbības jomā ietilpst LESD 101. un 102. panta piemērošana un valsts konkurences tiesību normu piemērošana paralēli LESD 101. un 102. pantam, izņemot 29. panta 2. punktu, kurš attiecas arī uz valsts konkurences tiesību ekskluzīvu piemērošanu.
2. Šajā direktīvā ir paredzēti atsevišķi noteikumi par savstarpējo palīdzību ar mērķi nodrošināt iekšējā tirgus un Eiropas Konkurences tīkla ciešās sadarbības sistēmas pienācīgu darbību.

³ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā terminiem ir šādas definīcijas:

- 1) “valsts konkurences iestāde” ir iestāde, kuru dalībvalsts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 35. pantu norīkojusi kā atbildīgo par LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Dalībvalstis šo funkciju izpildei var norīkot vienu vai vairākas administratīvās iestādes (valsts konkurences administratīvā iestāde), kā arī tiesu iestādes (valsts konkurences tiesu iestāde);
- 2) “konkurences iestāde” ir valsts konkurences iestāde vai Komisija, vai abas kopā – atkarībā no konteksta;
- 3) “Eiropas Konkurences tīkls” ir publisko iestāžu tīkls, kuru veido valstu konkurences iestādes un Komisija un kura uzdevums ir kalpot par diskusiju un sadarbības forumu LESD 101. un 102. panta piemērošanā un izpildē;
- 4) “valsts konkurences tiesību normas” ir valsts tiesību normas, kuru galvenais mērķis ir tāds pats kā LESD 101. un 102. pantam un kuras saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 3. panta 1. punktu tajā pašā lietā piemēro paralēli Savienības pretmonopola tiesību aktiem, izņemot 29. panta 2. punktā minēto no iecietības programmas ietvaros sniegtajām liecībām un izlīguma iesniegumiem iegūtās informācijas izmantošanu un izņemot valsts tiesību normas, ar ko nosaka kriminālsodus fiziskām personām;
- 5) “valsts tiesa” ir valsts tiesa LESD 267. panta nozīmē;
- 6) “pārsūdzības tiesa” ir valsts tiesa, kas ir pilnvarota parastajā pārsūdzības kārtībā pārskatīt valsts konkurences iestādes lēmumus vai pārskatīt spriedumus, kas pieņemti par minētajiem lēmumiem, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa ir tiesīga konstatēt konkurences tiesību aktu pārkāpumu;
- 7) “procedūra” ir LESD 101. vai 102. panta piemērošanas procedūra valsts konkurences iestādē līdz brīdim, kad minētā iestāde izbeidz šo procedūru, pieņemot 9. vai 11. pantā minēto lēmumu, vai secina, ka tās rīcībai vairs nav pamata, vai attiecībā uz Komisiju – LESD 101. vai 102. panta piemērošanas procedūra Komisijā līdz brīdim, kad tā izbeidz šo procedūru, pieņemot lēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 7., 9. vai 10. pantu, vai secina, ka tās rīcībai vairs nav pamata;
- 8) “uzņēmums” – minēts LESD 101. un 102. pantā – saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru ir ikviens subjekts, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no tā juridiskā statusa un finansēšanas veida;
- 9) “slepens kartelis” ir tikai attiecīgajiem dalībniekiem pilnībā vai daļēji zināms nolīgums un/vai saskaņota darbība starp diviem vai vairākiem konkurentiem ar mērķi saskaņot savas pret konkurenci vērstās darbības tirgū un/vai ietekmēt attiecīgos konkurences parametrus, īstenojot tādu praksi kā iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu noteikšana, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadale, tirgu sadale, tostarp veicot mahinācijas ar cenu piedāvājumu, importa vai eksporta ierobežošana un/vai pret konkurenci vērstas darbības attiecībā uz citiem konkurentiem;

- 10) “atbrīvojums no naudas soda” ir naudas soda neuzlikšana uzņēmumam par tā dalību slepenā kartelī; tādā veidā uzņēmums tiek atalgots par sadarbošanos ar konkurences iestādi iecietības programmas ietvaros;
- 11) “naudas soda samazinājums” ir samazināta naudas soda uzlikšana uzņēmumam par tā dalību slepenā kartelī salīdzinājumā ar naudas sodu, kāds tam būtu uzlikts; tādā veidā uzņēmums tiek atalgots par sadarbošanos ar konkurences iestādi iecietības programmas ietvaros;
- 12) “ieciētība” ir atbrīvojums no naudas soda un naudas soda samazinājums;
- 13) “ieciētības programma” ir programma, kura tiek īstenota, lai piemērotu LESD 101. pantu vai attiecīgās valsts konkurences tiesību normas, un saskaņā ar kuru slepena karteļa dalībnieks neatkarīgi no citiem kartelī iesaistītajiem uzņēmumiem sadarbojas ar konkurences iestādi tās izmeklēšanā, brīvprātīgi sniedzot tam zināmo informāciju par karteli un tā lomu tajā, pretī ar attiecīgu lēmumu vai procedūras izbeigšanu saņemot atbrīvojumu no naudas soda, kas piemērojams par iesaistīšanos kartelī, vai šā naudas soda samazinājumu;
- 14) “ieciētības programmas ietvaros sniegta liecība” ir uzņēmuma vai fiziskas personas vai to vārdā brīvprātīgi sniegta mutiska vai rakstiska informācija konkurences iestādei vai minētās informācijas transkripcija, kurā aprakstīta minētā uzņēmuma vai fiziskās personas rīcībā esošā informācija par slepenu karteli un šā uzņēmuma vai personas loma tajā un kura speciāli sagatavota iesniegšanai attiecīgajā konkurences iestādē, lai saņemtu atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu saskaņā ar iecietības programmu, un kura neietver iepriekšpastāvējušu informāciju;
- 15) “iepriekšpastāvējusi informācija” ir pierādījumi, kas pastāv neatkarīgi no konkurences iestādes procedūras, neraugoties uz to, vai šī informācija atrodas konkurences iestādes lietas materiālos;
- 16) “izlīguma iesniegums” ir uzņēmuma vai tā vārdā brīvprātīgi sniegta informācija konkurences iestādei, kurā uzņēmums atzīst vai atsakās apstrīdēt savu dalību LESD 101. panta vai valsts konkurences tiesību pārkāpumā un savu atbildību par minēto pārkāpumu un kura speciāli sagatavota, lai dotu konkurences iestādei iespēju piemērot vienkāršoto vai paātrināto procedūru;
- 17) “pieteikuma iesniedzējs” ir uzņēmums, kas saskaņā ar iecietības programmu piesakās uz atbrīvojumu no naudas soda vai uz naudas soda samazinājumu;
- 18) “pieprasījuma iesniedzēja iestāde” ir valsts konkurences iestāde, kas iesniedz 23., 24. vai 25. pantā minēto savstarpējās palīdzības pieprasījumu;
- 19) “pieprasījuma saņēmēja iestāde” ir valsts konkurences iestāde, kas saņem savstarpējās palīdzības pieprasījumu, un attiecībā uz 24. vai 25. pantā minēto savstarpējās palīdzības pieprasījumu var būt kompetentais publiskais birojs, iestāde vai struktūrvienība, kam saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi uzticēta galvenā atbildība par šādu lēmumu izpildi.

Visur, kur minēta LESD 101. un 102. panta piemērošana un pārkāpumi, domāta arī valsts konkurences tiesību paralēlā piemērošana tajā pašā lietā.

II NODAĻA

PAMATTIESĪBAS

3. pants

Garantijas

Uz šajā direktīvā minēto valstu konkurences iestāžu pilnvaru īstenošanu attiecas pienācīgas garantijas, tostarp uzņēmumu aizstāvības tiesību un tiesību uz efektīvu izskatīšanu tiesā ievērošana saskaņā ar Savienības tiesību vispārīgajiem principiem un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

III NODAĻA

NEATKARĪBA UN RESURSI

4. pants

Neatkarība

1. Lai nodrošinātu valstu konkurences administratīvo iestāžu neatkarību LESD 101. un 102. panta piemērošanā, dalībvalstis nodrošina, ka šīs iestādes savus pienākumus pilda un pilnvaras īsteno objektīvi un šo noteikumu efektīvas un vienveidīgas izpildes interesēs, ievērojot samērīgas pārskatatbildības prasības un neskarot konkurences iestāžu ciešu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā.
2. Konkrēti, dalībvalstis nodrošina, ka:
  - a) valstu konkurences administratīvo iestāžu darbinieki un lēmējstruktūras locekļi var pildīt viņiem uzticētos pienākumus un īstenot savas pilnvaras attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu neatkarīgi no politiskās un cita veida ārējās ietekmes;
  - b) valstu konkurences administratīvo iestāžu darbinieki un lēmējstruktūras locekļi, pildot viņiem uzticētos pienākumus un īstenojot savas pilnvaras attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, nelūdz un nepieņem ne valstu valdību, ne citu publisko vai privāto subjektu norādījumus;
  - c) valstu konkurences administratīvo iestāžu darbinieki un lēmējstruktūras locekļi atturas no rīcības, kas ir nesaderīga ar viņiem uzticēto pienākumu pildīšanu un pilnvaru īstenošanu attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu;
  - d) valstu konkurences administratīvo iestāžu lēmējstruktūras locekļus var atstādināt tikai tad, ja viņi vairs neatbilst attiecīgo pienākumu pildīšanas nosacījumiem vai ir izdarījuši smagu valsts tiesību pārkāpumu. Valsts tiesībās būtu iepriekš jānosaka noteikumi par atstādināšanas iemesliem. Locekļus neatstādina tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar viņiem uzticēto pienākumu pienācīgu pildīšanu un pilnvaru pienācīgu īstenošanu attiecībā uz 5. panta 2. punktā noteiktajām LESD 101. un 102. panta piemērošanas darbībām;

- e) valstu konkurences administratīvajām iestādēm ir pilnvaras noteikt uzdevumu izpildes prioritātes attiecībā uz 5. panta 2. punktā noteiktajām LESD 101. un 102. panta piemērošanas darbībām. Ja valstu konkurences administratīvo iestāžu pienākumos ir izskatīt oficiāli iesniegtas sūdzības, minētais ietver šo iestāžu pilnvaras noraidīt šādas sūdzības, pamatojoties uz to, ka iestādes tās neuzskata par prioritārām. Minētais neskar valstu konkurences iestāžu pilnvaras noraidīt sūdzības citu valsts tiesībās paredzēto iemeslu dēļ.

5. pants

Resursi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādēm ir cilvēkresursi, finanšu resursi un tehniskie resursi, kas nepieciešami pienākumu efektīvai pildīšanai un pilnvaru efektīvai īstenošanai attiecībā uz 2. punktā noteiktajām LESD 101. un 102. panta piemērošanas darbībām.
2. Valstu konkurences iestāžu veiktā LESD 101. un 102. panta piemērošana ietver šādas darbības: izmeklēšanas veikšana nolūkā piemērot LESD 101. un 102. pantu; šo noteikumu piemērošanas lēmumu pieņemšana uz Regulas 1/2003 5. panta pamata; cieša sadarbšanās Eiropas Konkurences tīklā nolūkā nodrošināt LESD 101. un 102. panta efektīvu un vienveidīgu piemērošanu.

IV NODAĻA

PILNVARAS

6. pants

Uzņēmuma telpu inspicēšanas pilnvaras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes var uzņēmumos un uzņēmumu apvienībās veikt jebkādas nepieteiktās inspekcijas, kas nepieciešamas LESD 101. un 102. panta piemērošanai. Dalībvalstis nodrošina, ka amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko valstu konkurences iestādes pilnvarojušas veikt inspekciju, ir vismaz šādas pilnvaras:
  - a) iekļūt jebkurās uzņēmumu un uzņēmumu apvienību telpās, zemes īpašumos un transportlīdzekļos;
  - b) izskatīt ar darījumdarbību saistītos grāmatvedības un citus dokumentus neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida, tostarp tiesības piekļūt informācijai, kas ir pieejama inspicējamajam subjektam;
  - c) jebkādā formā izgatavot vai iegūt grāmatvedības vai citu dokumentu kopijas vai izvilkumus un, ja tās to uzskata par nepieciešamu, turpināt šo kopiju vai izvilkumu pārmeklēšanu iestādes telpās vai citās attiecīgi noteiktās telpās;
  - d) aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus uz tādu laiku un tādā apjomā, kāds vajadzīgs inspekcijai;
  - e) prasīt jebkurai uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības darbiniekam vai pārstāvim paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz inspekcijas priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām ir pienākums pakļauties inspekcijām, ko veic valstu konkurences administratīvās iestādes. Ja uzņēmums vai uzņēmumu apvienība pretojas inspekcijai, kuru uzdevusi veikt valsts konkurences administratīvā iestāde vai atļāvusi veikt valsts tiesu iestāde, valstu konkurences iestādes var piesaistīt nepieciešamo policijas vai līdzvērtīgas tiesībsardzības iestādes palīdzību, lai būtu iespējams veikt šo inspekciju. Minēto palīdzību var piesaistīt arī piesardzības nolūkā.

7. pants

Citu telpu inspicēšanas pilnvaras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka ar darījumdarbību un inspekcijas priekšmetu saistīti grāmatvedības vai citi dokumenti, kas varētu būt noderīgi LESD 101. vai 102. panta smaga pārkāpuma pierādīšanai, tiek glabāti telpās, zemes īpašumos vai transportlīdzekļos, kas nav 6. pantā minētie, tostarp uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību direktoru, vadītāju un citu darbinieku dzīvesvietā, valstu konkurences administratīvās iestādes var veikt nepieteiktas inspekcijas šādās telpās, zemes īpašumos un transportlīdzekļos.
2. Šādas inspekcijas nevar tikt veiktas bez valsts tiesu iestādes iepriekšējas atļaujas.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko valstu tiesas pilnvarojušas veikt inspekciju saskaņā ar šā panta 1. punktu, ir vismaz 6. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 2. punktā paredzētās pilnvaras.

8. pants

Informācijas pieprasījumi

Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes ar lēmumu var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām noteiktā termiņā iesniegt visu informāciju, kas nepieciešama LESD 101. un 102. panta piemērošanai. Šis pienākums attiecas uz informāciju, kas ir pieejama attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai.

9. pants

Pārkāpuma konstatēšana un izbeigšana

Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja valstu konkurences iestādes ir konstatējušas LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, tās var ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, lai pārkāpums tiktu izbeigts. Šajā nolūkā tās var noteikt jebkādus strukturālos vai rīcību koriģējošos pasākumus, kas ir samērīgi ar izdarīto pārkāpumu un ir vajadzīgi pārkāpuma efektīvai izbeigšanai.

10. pants

Pagaidu noregulējuma pasākumi

Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes var, balstoties uz

LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma *prima facie* konstatējumu, pēc savas iniciatīvas ar lēmumu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus attiecībā uz uzņēmumiem vismaz tajos gadījumos, kas ir steidzami, jo pastāv risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Šāds lēmums ir piemērojams uz konkrētu laiku, un tā darbību var pagarināt, ja tas ir nepieciešami un lietderīgi.

11. pants

Saistības

Dalībvalstis nodrošina, ka procedūrās, kas sāktas ar mērķi pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa izbeigt LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, valstu konkurences iestādes var pieņemt lēmumu, ar kuru saistības, ko uzņēmumi piedāvājuši uzņemties, lai kļiedētu šo iestāžu bažas, tiek padarītas saistošas. Šādu lēmumu var pieņemt uz konkrētu laiku, un tajā secina, ka attiecīgās valsts konkurences iestādes rīcībai vairs nav pamata.

V NODAĻA

NAUDAS SODI UN PERIODISKIE SODA MAKSĀJUMI

12. pants

Uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām piemērojamie naudas sodi

1. Neskarot dalībvalstu tiesību aktus, kuros ir paredzēta sankciju piemērošana kriminālprocesā, dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes var vai nu pašas administratīvajā procesā ar lēmumu uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām uzlikt, vai pieprasīt, lai tiem tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, tiktu uzlikti efektīvi, samērīgi un atturoši naudas sodi par LESD 101. vai 102. panta tīšu vai aiz nolaidības izdarītu pārkāpumu.
2. Neskarot dalībvalstu tiesību aktus, kuros ir paredzēta sankciju piemērošana kriminālprocesā, dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes var vai nu pašas administratīvajā procesā ar lēmumu uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām uzlikt, vai pieprasīt, lai tiem tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, tiktu uzlikti efektīvi, samērīgi un atturoši naudas sodi, kas tiek noteikti proporcionāli to kopējam apgrozījumam, ja tīši vai aiz nolaidības:
  - a) tie nepakļaujas inspekcijai, kā minēts 6. panta 2. punktā;
  - b) ir bojāti 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētie aizzīmogojumi, kurus uzlikušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, ko pilnvarojušas valstu konkurences iestādes;
  - c) tie, atbildot uz 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā minētajiem jautājumiem, dod nepatiesu vai maldinošu atbildi vai nedod vai atsakās dot pilnīgu atbildi, vai valsts konkurences iestādes noteiktajā termiņā neizlabo darbinieka sniegto nepatieso, maldinošo vai nepilnīgo atbildi;
  - d) tie, atbildot uz 8. pantā minēto informācijas pieprasījumu, sniedz nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju vai attiecīgo informāciju neiesniedz noteiktajā termiņā;

- e) tie nepilda 10. un 11. pantā minētos lēmumus.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka, lai uzliktu naudas sodus mātesuzņēmumiem un uzņēmumu juridisko un ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējiem, tiek piemērots uzņēmuma jēdziens.

13. pants

Naudas sodu aprēķins

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes, nosakot naudas soda apmēru par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, ņem vērā gan pārkāpuma smagumu, gan tā ilgumu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja uzņēmumu apvienībai naudas sods tiek uzlikts, ņemot vērā tās dalībnieku apgrozījumu, un apvienība nav maksātspējīga, tai ir pienākums no saviem dalībniekiem prasīt naudas soda summas segšanai nepieciešamās iemaksas.

Ja tas nepieciešams naudas soda pilnīgas samaksas panākšanai, dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes ir tiesīgas prasīt, lai naudas soda nesamaksāto summu samaksā jebkurš no tiem uzņēmumiem, kuru pārstāvji bija apvienības lēmējstruktūru locekļi. Ja tas vēl nepieciešams, valstu konkurences iestādes turklāt ir tiesīgas prasīt, lai naudas soda nesamaksāto summu samaksā jebkuri apvienības dalībnieki, kas darbojās tirgū, kurā tika izdarīts pārkāpums. Tomēr maksājums netiek prasīts no tiem apvienības dalībniekiem, kuri pārkāpumu neīstenoja un vai nu nezināja par to, vai pirms izmeklēšanas sākuma aktīvi distancējās no tā.

14. pants

Naudas soda maksimālais apmērs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksimālais apmērs naudas sodam, ko valsts konkurences iestāde var uzlikt katram uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas piedalījies(-usies) LESD 101. vai 102. panta pārkāpumā, netiek noteikts mazāks kā 10 % no uzņēmuma vai apvienības kopējā vispasaules apgrozījuma saimnieciskajā gadā pirms lēmuma pieņemšanas.
2. Ja uzņēmumu apvienības pārkāpums ir saistīts ar tās dalībnieku darbībām, naudas soda maksimālais apmērs netiek noteikts mazāk kā 10 % apmērā no summas, kuru veido katra tā dalībnieka kopējais vispasaules apgrozījums, kas darbojas tirgū, kuru ietekmē apvienības pārkāpums. Tomēr katra uzņēmuma finansiālā atbildība attiecībā uz naudas soda samaksu nepārsniedz maksimālo apmēru, kas noteikts saskaņā ar 1. punktu.

15. pants

Periodiskie soda maksājumi

Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences administratīvās iestādes var ar lēmumu uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām uzlikt efektīvus, samērīgus un atturošus periodiskos

soda maksājumus, kas tiek noteikti proporcionāli to kopējam dienas apgrozījumam, lai panāktu, ka tie:

- a) pakļaujas inspekcijai, kā minēts 6. panta 2. punktā;
- b) sniedz pilnīgu un patiesu informāciju atbilstoši 8. pantam;
- c) pilda 9., 10. un 11. pantā minētos lēmumus.

VI NODAĻA

IECIETĪBA

16. pants

Atbrīvojums no naudas soda

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes ir ieviesušas iecietības programmas, saskaņā ar kurām šīs iestādes var atbrīvot uzņēmumus no naudas soda.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka atbrīvojums var tikt piešķirts vienīgi tad, ja uzņēmums:
  - a) atbilst 18. pantā paredzētajiem nosacījumiem;
  - b) informē par savu dalību slepenā kartelī; un
  - c) ir pirmais, kurš iesniedz pierādījumus, kas:
    - i) brīdī, kad valsts konkurences iestāde saņem pieteikumu, paver tai iespēju attiecībā uz slepeno karteli veikt mērķtiecīgu inspekciju, ar nosacījumu, ka valsts konkurences iestādes rīcībā vēl nebija pierādījumu inspekcijas veikšanai saistībā ar minēto slepeno karteli un tā vēl nav veikusi šādu inspekciju; vai
    - ii) kā uzskata valsts konkurences iestāde, dod iespēju konstatēt konkurences tiesību pārkāpumu, ar nosacījumu, ka valsts konkurences iestādes rīcībā vēl nebija pierādījumu šā pārkāpuma konstatēšanai un ka attiecībā uz konkrēto karteli kāds cits uzņēmums jau nav kvalificējies atbrīvojumam no naudas soda saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunkta i) punktu.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka atbrīvojumu no naudas soda ir tiesīgi saņemt visi uzņēmumi, izņemot tos, kas ir veikuši pasākumus, lai piespiestu citus uzņēmumus piedalīties slepenā kartelī.

17. pants

Naudas soda samazināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes ir ieviesušas iecietības programmas, saskaņā ar kurām šīs iestādes var samazināt naudas sodu uzņēmumiem, kas nekvalificējas atbrīvojumam no naudas soda.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka naudas soda samazinājums tiek piešķirts vienīgi tad, ja ir izpildīti 18. pantā paredzētie nosacījumi un pieteikuma iesniedzējs informē par savu dalību slepenā kartelī un valsts konkurences iestādei iesniedz tādus pierādījumus par iespējamo slepeni karteli, kuriem ir būtiska pievienotā vērtība LESD 101. panta vai

atbilstošās valsts tiesību normas pārkāpuma pierādīšanā salīdzinājumā ar tiem pierādījumiem, kas pieteikuma iesniegšanas brīdī jau ir valsts konkurences iestādes rīcībā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes var piešķirt naudas soda papildu samazinājumu, ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz pierādījumus, kuriem nav nepieciešama papildu apstiprināšana un kurus valsts konkurences iestāde izmanto, lai pierādītu papildu faktus, kuru rezultātā tiek noteikti lielāki naudas sodi salīdzinājumā ar naudas sodiem, kas slepenā karteļa dalībniekiem būtu uzlikti pretējā gadījumā. Naudas soda samazinājums pieteikuma iesniedzējam ir samērīgs ar attiecīgo naudas sodu palielinājumu.

18. pants

Iecietības programmas vispārīgie nosacījumi

Dalībvalstis nodrošina, ka, lai kvalificētos iecietības programmas piemērošanai, pieteikuma iesniedzējs atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:

- a) tas ir izbeidzis savu dalību iespējamajā slepenajā kartelī tūlīt pēc pieteikuma iesniegšanas, izņemot gadījumus, kad kompetentā valsts konkurences iestāde uzskata, ka turpmāka līdzdalība kartelī ir pamatoti nepieciešama izmeklēšanas integritātes saglabāšanai;
- b) tas patiesi, pilnībā, nepārtraukti un nekavējoties sadarbojas ar valsts konkurences iestādi no pieteikuma iesniegšanas brīža līdz brīdim, kad šī iestāde slēdz procedūru attiecībā uz visām izmeklēšanas procedūras pusēm, pieņemot lēmumu, vai citādi izbeidz attiecīgo procedūru. Minētais cita starpā paredz:
  - i) nekavējoties sniegt valsts konkurences iestādei visu to noderīgo informāciju un pierādījumus par iespējamo slepeno karteli, kas nonāk pieteikuma iesniedzēja rīcībā vai ir tam pieejami;
  - ii) atrasties valsts konkurences iestādes rīcībā, lai atbildētu uz jebkuru pieprasījumu, kas var palīdzēt noskaidrot attiecīgos faktus;
  - iii) nodrošināt, lai pašreizējie (un, ja iespējams, arī bijušie) darbinieki un direktori būtu pieejami intervijām ar valsts konkurences iestādi;
  - iv) neiznīcināt, neviltot un neslēpt noderīgo informāciju vai pierādījumus; un
  - v) neizpaust pieteikuma iesniegšanas faktu un pieteikuma saturu, iekams valsts konkurences iestāde ir formulējusi iebildumus attiecīgajā procedūrā, izņemot, ja panākta citāda vienošanās; un
- c) laikā, kad tas plāno iesniegt pieteikumu attiecīgajai valsts konkurences iestādei, tas nedrīkst būt:
  - i) iznīcinājis, viltojis vai slēpis pierādījumus par iespējamo slepeno karteli; vai
  - ii) izpaudis plānotā pieteikuma iesniegšanas faktu vai plānotā pieteikuma saturu, izņemot šādu izpaušanu citām konkurences iestādēm.

19. pants

Iecietības pieteikumu forma

Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji var pieteikties uz iecietības programmas piemērošanu rakstveidā un ka valstu konkurences iestādes ir ieviesušas sistēmu, kas tām dod iespēju pieņemt liecības, kuras iecietības programmas ietvaros sniegtas mutiski vai ar citiem līdzekļiem, kas neprasa uzrādīt pieteikuma iesniedzēja rīcībā, pārziņā vai uzraudzībā esošos dokumentus, informāciju vai citus materiālus.

20. pants

Atzīme attiecībā uz oficiālo pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmums, kas vēlas iesniegt pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, vispirms valstu konkurences iestādēs var pieteikties uz atzīmi. Atzīme pieteikuma iesniedzējam nodrošina vietu rindā konkrētā periodā, ko valsts konkurences iestāde, kura saņēmusi atzīmes pieteikumu, nosaka katrā gadījumā atsevišķi. Šī atzīme pieteikuma iesniedzējam dod iespēju savākt nepieciešamo informāciju un pierādījumus, kas atbilst attiecīgajam pierādījumu līmenim atbrīvojuma no naudas soda saņemšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes var pēc saviem ieskatiem lemt, vai piešķirt atzīmi.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja pieteikuma iesniedzējs noteiktajā termiņā izpilda atzīmes nosacījumus, tiek uzskatīts, ka attiecīgā informācija un pierādījumi ir sniegti brīdī, kad piešķirta atzīme.

21. pants

Kopsavilkuma pieteikumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji, kuri attiecībā uz iespējamu slepenu karteli ir pieteikušies uz iecietības programmas piemērošanu, Komisijā piesakoties uz atzīmi vai iesniedzot tai pilnu pieteikumu, var attiecībā uz to pašu karteli iesniegt kopsavilkuma pieteikumus tām valstu konkurences iestādēm, kuras pieteikuma iesniedzējs uzskata par atbilstošām attiecīgās lietas izskatīšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes pieņem kopsavilkuma pieteikumus, ja tie ir kādā no 19. pantā paredzētajām formām, attiecas uz to pašu produktu, teritoriju un periodu kā Komisijā iesniegtais iecietības pieteikums un ietver īsu aprakstu par turpmāk minētajiem elementiem, ciktāl tie pieteikuma iesniedzējam zināmi pieteikuma iesniegšanas brīdī:
  - a) pieteikuma iesniedzēja nosaukums un adrese;
  - b) citi iespējamā slepenā karteļa dalībnieki;
  - c) skartais(-ie) produkts(-i);
  - d) skartā(-ās) teritorija(-as);
  - e) ilgums;

- f) iespējamā aizliegtā karteļa būtība;
  - g) dalībvalsts(-is), kurā(-ās) varētu atrasties pierādījumi; un
  - h) informācija par pieteikuma iesniedzēja citiem iepriekšējiem vai iespējamiem turpmākajiem iecietības pieteikumiem attiecībā uz iespējamo slepeno karteli.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes līdz brīdim, kad tās pieprasa iesniegt pilno pieteikumu saskaņā ar 6. punktu, atturas no tādas informācijas pieprasīšanas pieteikuma iesniedzējam, kura saistīta ar kopsavilkuma pieteikumā norādīto iespējamo pārkāpumu un neietilpst 2. punktā minētajos elementos.
  4. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes, kas saņem kopsavilkuma pieteikumu, sniedz pieteikuma iesniedzējam apstiprinājumu, kurā norādīts saņemšanas datums un laiks.
  5. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes, kas saņem kopsavilkuma pieteikumu, saņemšanas brīdī pārbauda, vai par to pašu iespējamo slepeno karteli iepriekš jau nav saņemts kāds cits kopsavilkuma pieteikums vai iecietības pieteikums, un attiecīgi informē pieteikuma iesniedzēju.
  6. Dalībvalstis nodrošina, ka, kolīdz Komisija ir informējusi attiecīgās valstu konkurences iestādes, ka tā attiecībā uz visu lietu vai tās daļu neplāno rīkoties, pieteikuma iesniedzējiem ir iespēja iesniegt šīm iestādēm pilnos iecietības pieteikumus, ar ko papildina 1. punktā minētos kopsavilkuma pieteikumus. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādēm ir pilnvaras noteikt samērīgu termiņu, kurā pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz pilnais pieteikums kopā ar attiecīgajiem pierādījumiem un informāciju.
  7. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja pieteikuma iesniedzējs pilno pieteikumu saskaņā ar 6. punktu iesniedz valsts konkurences iestādēs noteiktajā termiņā, pieteikumā ietverto informāciju uzskata par iesniegtu datumā un laikā, kad iesniegts kopsavilkuma pieteikums. Ja pieteikuma iesniedzējs savu kopsavilkuma pieteikumu iesniedzis ne vēlāk kā 5 darbdienu laikā no iecietības pieteikuma iesniegšanas Komisijā, uzskata, ka kopsavilkuma pieteikums iesniegts datumā un laikā, kad Komisijā iesniegts iecietības pieteikums.

22. pants

Mijiedarbība starp iecietības programmām un fiziskām personām piemērojamajām sankcijām

Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumos, kas konkurences iestādēm piesakās uz atbrīvojumu no naudas soda, esošie un bijušie darbinieki un direktori ir aizsargāti pret kriminālsankcijām un administratīvajām sankcijām un pret sankcijām, ko par to iesaisti slepenajā kartelī, uz kuru attiecas konkrētais pieteikums, piemēro tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, ja šie darbinieki un direktori aktīvi sadarbojas ar attiecīgajām konkurences iestādēm un pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda iesniegts pirms kriminālprocesa uzsākšanas.

VII NODAĻA

SAVSTARPĒJĀ PALĪDZĪBA

23. pants

Valstu konkurences iestāžu sadarbība

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad viena valsts konkurences administratīvā iestāde saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. pantu veic inspekciju citas valsts konkurences iestādes vārdā un uzdevumā, amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko pilnvarojusi pieprasījumu iesniegusī valsts konkurences iestāde, ir ļauts piedalīties un aktīvi palīdzēt pieprasījumu saņēmušajai valsts konkurences iestādei šajā inspekcijā, īstenojot 6. un 7. pantā minētās pilnvaras.

24. pants

Sākotnējo iebildumu un lēmumu paziņošanas pieprasījumi

1. Neskarot cita veida paziņojumus, ko pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts konkurences iestāde sniedz saskaņā ar minētajā dalībvalstī spēkā esošajiem noteikumiem, dalībvalstis nodrošina, ka pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes pieprasījuma saņēmēja iestāde adresātam pieprasījuma iesniedzējas iestādes vārdā paziņo sākotnējos iebildumus par LESD 101. vai 102. panta iespējamo pārkāpumu un lēmumus par minēto pantu piemērošanu, kā arī dokumentus, kuri attiecas uz lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildi.
2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde nodrošina, ka paziņojumu pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī sniedz saskaņā ar pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi.

25. pants

Lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildes pieprasījumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes pieprasījuma saņēmēja iestāde izpilda lēmumus par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem, kurus saskaņā ar 12. un 15. pantu pieņēmusi pieprasījuma iesniedzēja iestāde. Minēto nodrošina tikai tad, ja:
  - a) uzņēmumam, no kura jāpiedzen attiecīgais naudas sods vai periodiskais soda maksājums, nav juridiskā statusa pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī; vai
  - b) ir acīm redzams, ka uzņēmumam, no kura var piedzīt attiecīgo naudas sodu vai periodisko soda maksājumu, nav pietiekami daudz aktīvu pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī.
2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde nodrošina, ka izpildi pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī veic saskaņā ar pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi.

3. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde var iesniegt izpildes pieprasījumu tikai tad, kad lēmums, ar ko tiek atļauta izpilde pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī, ir galīgs un vairs nevar tikt pārsūdzēts parastajā kārtībā.
4. Jautājumus, kas attiecas uz noilgumu, reglamentē pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī spēkā esošie tiesību akti.
5. Pieprasījuma saņēmējai iestādei nav pienākuma izpildīt lēmumus saskaņā ar 1. punktu, ja tas būtu klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai dalībvalstī, kurā pieprasīts veikt izpildi.

26. pants

Strīdi par paziņošanas un lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildes pieprasījumiem

1. Strīdi par to, vai ir likumīgs pieprasījuma iesniedzējas iestādes paziņojamais pasākums vai lēmums par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem saskaņā ar 12. un 15. pantu, ir pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts kompetento struktūru kompetencē, un tos reglamentē minētās valsts attiecīgie noteikumi.
2. Strīdi par pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī veicamajiem izpildes pasākumiem vai pieprasījuma saņēmējas iestādes paziņojuma spēkā esamību ir pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts kompetento struktūru kompetencē, un tos reglamentē minētās valsts attiecīgie noteikumi.

VIII NODAĻA

NOILGUMA TERMIŅI

27. pants

Noilguma termiņu apturēšana attiecībā uz sodu uzlikšanu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka noilguma termiņu skaitīšana attiecībā uz valstu konkurences iestāžu naudas sodu vai periodisko soda maksājumu uzlikšanu saskaņā ar 12. un 15. pantu tiek apturēta uz laiku, kamēr attiecībā uz pārkāpumu saistībā ar to pašu nolīgumu, apvienības lēmumu vai saskaņoto darbību ilgst procedūra citu dalībvalstu konkurences iestādēs vai Komisijā. Apturējums sākas dienā, kad uzņēmumam, uz kuru attiecas konkrētā procedūra, ir paziņots pirmais oficiālais izmeklēšanas pasākums. Tas beidzas dienā, kad attiecīgā iestāde slēdz procedūru un informē par to attiecīgo uzņēmumu. Šā apturējuma ilgums neskar absolūtos noilguma termiņus, kas paredzēti valsts tiesībās.
2. Noilguma termiņu skaitīšanu attiecībā uz naudas sodu vai periodisko soda maksājumu uzlikšanu aptur tikmēr, kamēr konkurences iestādes lēmums tiek izskatīts pārsūdzības tiesā.

IX NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

28. pants

Valstu konkurences administratīvo iestāžu loma valstu tiesās

1. Valstis, kurās ir norīkota gan valsts konkurences administratīvā iestāde, kas ir kompetenta izmeklēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumus, gan valsts konkurences tiesu iestāde, kas ir kompetenta pieņemt nolēmumu par pārkāpuma konstatēšanu un/vai naudas soda uzlikšanu, nodrošina, ka valsts konkurences administratīvā iestāde var tiešā veidā celt prasību valsts konkurences tiesu iestādē.
2. Ja valsts tiesas pārskata valsts konkurences iestāžu pieņemtus izpildes lēmumus par LESD 101. vai 102. panta piemērošanu, dalībvalstis nodrošina, ka valsts konkurences administratīvā iestāde ir pilnībā tiesīga attiecīgajā tiesvedībā piedalīties prokurora vai atbildētāja statusā un baudīt tādas tiesības, kādas ir šīs tiesvedības pusēm.

29. pants

Informācijas izmantojuma ierobežojumi

1. Informācija, kas savākta, pamatojoties uz šajā direktīvā minētajiem noteikumiem, būtu izmantojama vienīgi nolūkā, kādā tā iegūta. Tā nebūtu izmantojama kā pierādījumi nolūkā piemērot sankcijas fiziskām personām.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka piekļuve iecietības programmas ietvaros sniegtajām liecībām vai izlīguma iesniegumiem tiek piešķirta vienīgi nolūkā izmantot aizstāvības tiesības valsts konkurences iestādes procedūrā. Dalībvalstis nodrošina, ka puse, kas ieguvusi piekļuvi lietas materiāliem, drīkst izmantot no šīm iecietības programmas ietvaros sniegtajām liecībām un izlīguma iesniegumiem iegūto informāciju vienīgi tad, ja tā nepieciešama, lai izmantotu aizstāvības tiesības dalībvalstu tiesvedībās tādos gadījumos, kas tieši saistīti ar lietu, kurā piešķirta piekļuve lietas materiāliem, un attiecas uz:
  - a) naudas soda, kuru valsts konkurences iestāde solidāri uzlikusi karteļa dalībniekiem, sadalījumu dalībnieku starpā; vai
  - b) tāda lēmuma pārskatīšanu, kurā valsts konkurences iestāde ir konstatējusi LESD 101. panta vai valsts konkurences tiesību normu pārkāpumu.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu tiesu tiesvedībā līdz brīdim, kad valsts konkurences iestāde ir slēgusi procedūru attiecībā uz visām izmeklēšanas procedūras pusēm, pieņemot 9. vai 11. pantā minēto lēmumu, vai citādi izbeigusi attiecīgo procedūru, netiek izmantota šādu kategoriju informācija, kas iegūta valsts konkurences iestādes procedūras gaitā:
  - a) informācija, kuru citas fiziskās vai juridiskās personas sagatavojušas speciāli valsts konkurences iestādes procedūras vajadzībām; un
  - b) informācija, kuru valsts konkurences iestāde ir sagatavojusi un nosūtījusi pusēm procedūras gaitā.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu konkurences iestādes atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1/2003 12. pantam apmainās ar iecietības programmas ietvaros sniegtajām liecībām vienīgi:
- a) ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu; vai
  - b) tad, ja arī saņēmēja iestāde ir saņēmusi iecietības pieteikumu attiecībā uz to pašu pārkāpumu no tā paša pieteikuma iesniedzēja kā pārsūtītāja iestāde, ar nosacījumu, ka informācijas pārsūtīšanas brīdī pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt informāciju, ko tas iesniedzis saņēmējai iestādei; vai
  - c) tad, ja saņēmēja iestāde ir rakstveidā uzņēmusies saistības, ka ne tai pārsūtīto informāciju, ne jebkādu citu informāciju, ko tā iegūst pēc pārsūtīšanas datuma un laika, ko fiksējusi pārsūtītāja iestāde, ne saņēmēja iestāde, ne cita iestāde, kurai informācija tiek pārsūtīta pēc tam, neizmantos, lai piemērotu sankcijas pieteikuma iesniedzējam, citai fiziskai vai juridiskai personai, uz kuru attiecas labvēlības režīms, ko pārsūtītāja iestāde tai nodrošina atbilstoši pieteikuma iesniedzēja pieteikumam saskaņā ar šīs iestādes iecietības programmu, vai jebkuras iepriekš minētās personas darbiniekam vai bijušajam darbiniekam;
- un ar nosacījumu, ka saņēmējas valsts konkurences iestādes nodrošinātā aizsardzība pret informācijas izpaušanu ir līdzvērtīga aizsardzībai, ko nodrošina pārsūtītāja valsts konkurences iestāde.
5. Ja konkurences iestāde pieteikuma iesniedzēja brīvprātīgi sniegto informāciju atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1/2003 12. pantam pārsūta bez pieteikuma iesniedzēja piekrišanas, dalībvalstis nodrošina, ka saņēmējas valstu konkurences iestādes spēj ievērot 4. punkta c) apakšpunktā minētās saistības.
6. Šā panta 2. līdz 5. punkts ir piemērojams neatkarīgi no formas, kādā iesniegtas liecības iecietības programmas ietvaros, kā paredzēts 19. pantā.

30. pants

Pierādījumu pieņemamība valstu konkurences iestādēs

Dalībvalstis nodrošina, ka pierādīšanas līdzekļu veidi, kurus valsts konkurences iestāde pieņem kā pierādījumus, ietver dokumentus, mutiskus paziņojumus, ierakstus un visus citus informāciju saturošus priekšmetus neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida.

31. pants

Eiropas Konkurences tīkla sistēmas izmaksas

Izmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla sistēmas uzturēšanu un pilnveidi un saistībā ar sadarbību Eiropas Konkurences tīklā, sedz no Savienības vispārējā budžeta pieejamo apropriāciju robežās.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

32. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs nodrošina, ka normatīvo un administratīvo aktu noteikumi, kas vajadzīgi šīs direktīvas prasību izpildei, stājas spēkā vēlākais [transponēšanas periods – divi gadi]. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.
Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. To, kā izdarāma šāda atsauce, nosaka dalībvalstis.
2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmu to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

33. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

34. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķis(-i)
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
  - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
  - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
  - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
  - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
  - 3.2.5. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā¹

Politikas joma: 03. sadaļa – Konkurences politika.

Darbības: 03 02 – Politikas koordinēšana, Eiropas konkurences tīkls un starptautiskā darbība;

03 05 – Karteļi, monopolu novēršana un liberalizācija.

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**.

1.4. Mērķis(-i)

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Vispārīgais mērķis A: jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās *ABM/ABB* darbības

Konkrētais mērķis Nr. 2: ES konkurences tiesību efektīva un saskaņota piemērošana VKI un valstu tiesās.

Attiecīgās *ABM/ABB* darbības: 03 02 “Politikas koordinēšana, Eiropas konkurences tīkls un starptautiskā darbība” un 03 05 “Karteļi, monopolu novēršana un liberalizācija”.

1.4.3. Paredzamais(-ie) rezultāts(-i) un ietekme

1.4.4. Iniciatīva galvenokārt ietekmēs VKI, uzņēmumus un patērētājus. kā skaidrots paskaidrojuma raksta 2. iedaļā. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Turpmāk sniegtajā tabulā ir norādīti iespējamie rādītāji, kurus varētu izmantot rezultātu un ietekmes novērtēšanai.

Mērķi	Pamatrādītāji
Nodrošināt, ka ikvienai valsts konkurences iestādei (“VKI”) ir efektīvi izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas instrumenti.	Tiesību akti 1. Izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pamatinstrumentu pieejamība katrā VKI. 2. Galveno procesuālo garantiju pieejamība katrā VKI. 3. Jaunu izmeklēšanas instrumentu izmantošana katrā VKI. 4. Izpildes lēmumu skaits pa lēmumu veidiem

¹ *ABM* – budžeta līdzekļu vadība pa darbības jomām; *ABB* – budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

	<p>(piemēram, aizliegumi, saistības, pagaidu noregulējuma pasākumi).</p> <p>Juridiski nesaistoši pasākumi</p> <p>1. Attiecīgā gadījumā – EKT atbalstītas ieteicamās prakses / norāžu piemērošana VKI.</p>
<p>Nodrošināt, ka visas VKI var uzlikt efektīvus naudas sodus.</p>	<p>Tiesību akti</p> <p>1. Dalībvalstīs, kurās naudas sodi uzņēmumiem pašlaik tiek uzlikti kriminālprocesā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iespēja naudas sodus uzlikt administratīvajā procesā / tiesvedībā, kas nav kriminālprocess; - VKI pilnvaras celt prasību tiesā un/vai aizstāvēties; - naudas sodu uzlikšanas gadījumu skaits attiecībā pret lietu skaitu salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, kurā naudas sodi pārsvarā uzlikti kriminālprocesā. <p>2. Naudas sodu juridiski noteiktā maksimuma piemērošana katrā VKI.</p> <p>3. Naudas sodu apmēra izmaiņas salīdzinājumā ar situāciju pirms direktīvas stāšanās spēkā.</p> <p>4. Uzlikto naudas sodu kopsumma.</p> <p>5. Lai uzliktu naudas sodus mātesuzņēmumiem un uzņēmumu juridisko un ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējiem, tiek/netiek piemērots uzņēmuma jēdziens.</p> <p>Juridiski nesaistoši pasākumi</p> <p>1. Attiecīgā gadījumā – EKT atbalstītas ieteicamās prakses / norāžu piemērošana VKI.</p>
<p>Nodrošināt, ka ikvienā VKI ir pienācīgi izstrādāta iecietības programma, kas tādējādi atvieglo pieteikšanos uz iecietības režīma piemērošanu vairākās valstīs.</p>	<p>Tiesību akti</p> <p>1. Efektīvu garantiju pieejamība katrā VKI attiecībā uz iecietības pieteikuma iesniedzēju vietas nodrošināšanu iecietības pieteikumu rindā.</p> <p>2. Spēkā esoši noteikumi katrā VKI par iecietības pieteikuma iesniedzēju darbinieku aizsardzību pret sankcijām.</p> <p>3. Iecietības pieteikumu skaits katrā VKI.</p> <p>Juridiski nesaistoši pasākumi</p> <p>1. Attiecīgā gadījumā – EKT atbalstītas ieteicamās prakses / norāžu piemērošana VKI.</p>
<p>Nodrošināt, ka VKI ir piešķirti</p>	<p>Tiesību akti</p>

<p>pietiekami resursi un ka šīs iestādes ES konkurences noteikumu izpildē var rīkoties neatkarīgi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spēkā esoši noteikumi katrā VKI, kuri nodrošina, ka VKI nepieņem publisko vai privāto subjektu norādījumus. 2. Apsekojums par to, vai ir mēģināts iedragāt VKI neatkarību. 3. Apsekojums par to, vai VKI rīcībā ir uzdevumu izpildei nepieciešamie cilvēkresursi un finanšu resursi, tostarp darbinieku sastāva un budžeta tendenču analīze un salīdzinājums.
<p>Papildu izmaksas, kas jāsedz VKI.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Papildu izmaksas, ko rada pilnvaru palielināšana (mācības utt.). 2. VKI pretmonopola jomā veikto izpildes darbību izmaksas (izmaksas salīdzinājumā ar uzliktajiem naudas sodiem).

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Šīs likumdošanas iniciatīvas galvenais mērķis ir, dodot VKI iespēju efektīvāk izpildīt noteikumus, panākt, ka tiek pilnībā atraisīts ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 ieviestās ES konkurences noteikumu izpildes decentralizētās sistēmas potenciāls. Tādējādi tiks stimulēta ES konkurences noteikumu efektīva izpilde. Turklāt tiks atbalstīta cieša sadarbība Eiropas Konkurences tīklā.

Lai to panāktu, nepieciešams sasniegt šādus konkrētos mērķus:

1. nodrošināt, ka ikvienai VKI ir efektīvi izmeklēšanas un lēmumu pieņemšanas instrumenti;
2. nodrošināt, ka visas VKI var uzlikt efektīvus, atturošus naudas sodus;
3. nodrošināt, ka ikvienā VKI ir pienācīgi izstrādāta iecietības programma, kas tādējādi atvieglo pieteikšanos uz iecietības režīma piemērošanu vairākās valstīs; un
4. nodrošināt, ka VKI ir piešķirti pietiekami resursi un ka šīs iestādes ES konkurences noteikumu izpildē var rīkoties neatkarīgi.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Ir vairāki iemesli, kas attaisno ES iesaistīšanos nolūkā sasniegt 1.5.1. iedaļā aprakstītos mērķus un pilnībā atraisīt ES konkurences noteikumu izpildes decentralizētās sistēmas potenciālu, kā skaidrots paskaidrojuma raksta 2. iedaļā.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 VKI tika pilnvarotas piemērot ES konkurences noteikumus. Tā rezultātā ES konkurences noteikumu izpilde tagad notiek tādos apjomos, kādus Komisija nekad nebūtu spējusi panākt viena pati. Kopš 2004. gada Komisija un VKI ir pieņēmušas vairāk nekā 1000 izpildes lēmumus, no kuriem 85 % pieņēma VKI. Šis leģislatīvā akta priekšlikums balstās uz VKI gūto pieredzi izpildes jomā un papildus apkopotajiem faktiem laikā kopš 2004. gada.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Šis leģislatīvā akta priekšlikums ir saderīgs ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 un nodrošinās ievērojamu sinerģiju ar minēto regulu, jo dos VKI iespēju pilnībā atraišīt ar šo regulu ieviestās ES konkurences noteikumu izpildes decentralizētās sistēmas potenciālu.

1.6. **Ilgums un finansiālā ietekme**

Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva

1.7. **Paredzētie pārvaldības veidi²**

Komisijas un tās struktūrvienību īstenota **tieša pārvaldība**.

2. **PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI**

2.1. **Uzraudzības un ziņošanas noteikumi**

Apropriācijas ir vajadzīgas, lai uzturētu, pilnveidotu, mitinātu, ekspluatētu un atbalstītu centrālu informācijas sistēmu (Eiropas Konkurences tīkla sistēma), kas atbilst attiecīgajiem konfidencialitātes un datu drošības standartiem. Tās ļaus ar dažādiem līdzekļiem nodrošināt ciešu sadarbību starp VKI un Komisiju Eiropas Konkurences tīklā. Būs piemērojami konkrētā ģenerāldirektorāta ziņojumu sniegšanas noteikumi.

2.2. **Pārvaldības un kontroles sistēma**

2.2.1. *Apzinātie riski*

Attiecībā uz IT – risks, ka IT sistēmas neļaus efektīvi atbalstīt Eiropas Konkurences tīkla darbību.

2.2.2. *Informācija par izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

IT – efektīvi IT pārvaldības procesi, kuros aktīvi tiek iesaistīti sistēmas lietotāji.

Izdevumi – iekšējās kontroles procesi ir vērsti uz to, lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi pārvaldīti riski, kas saistīti ar notikušo darījumu likumību un pareizību, kā arī attiecīgo maksājumu veidu. Turklāt kontroles sistēma sastāv no dažādiem blokiem, tādiem kā ziņošana augstākajai vadībai, centrālās finanšu grupas veiktās *ex ante* pārbaudes, iekšējā padomdevēja komiteja publiskā iepirkuma un līgumu jautājumos, *ex post* kontroles un revīzijas, ko veic iekšējās revīzijas dienests un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. *Paredzamās pārbaužu izmaksas un ieguvumi un gaidāmā kļūdas riska līmeņa novērtējums*

Izdevumi – kontroles pasākumu izmaksas tiek lēstas mazāk nekā 3 % apmērā no kopējiem izdevumiem. Kontroles pasākumu nefinansiālie ieguvumi ir lielāks saimnieciskais izdevīgums, atturošā iedarbība, efektivitātes pieaugums, sistēmu uzlabojumi un atbilstība normatīvajiem noteikumiem.

Riskus efektīvi mazinās ieviestie kontroles pasākumi, un paredzams, ka kļūdu risks būs mazāks nekā 2 %.

² Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu var atrast Eiropas Komisijas Budžeta ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Krāpšanas riskus mazina konkrētas kontroles. Darbībām, kurām krāpšanas riski ir augstāki, tiek piemērota padziļināta uzraudzība un kontrole. Ievērojot iepriekš minēto kontroles sistēmu un tiešajā pārvaldībā izpildāmo izdevumu veidu, krāpšanas varbūtība tiek vērtēta kā zema.

Atbilstoši konkrētā ĢD finanšu plūsmām visiem darījumiem tiek piemērotas pirmā līmeņa *ex ante* kontroles. Tiek veiktas gan darbības, gan finanšu kontroles: darbību sāk un to pārbauda par konkrēto darbību atbildīgais direktorāts, savukārt finanšu darījumu sāk un to pārbauda COMP R2 nodaļas finanšu sekcija.

Krāpšanas riski katru gadu tiek izvērtēti riska pārvaldības pasākumu ietvaros.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta pozīcijas

2016. gadā informācijas sistēmas, ar kurām tiek atbalstīta Eiropas Konkurences tīkla darbība, tika finansētas no programmas ISA2 līdzekļiem ABCDE darbības ietvaros. Citas izmaksas, kas rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla darbību, tiek finansētas no administratīvajiem izdevumiem. Tā pati pieeja tiks izmantota 2017.–2020. gadā. Detaļas attiecībā uz priekšlikuma ietekmi uz budžetu pēc 2020. gada tiks noteiktas Komisijas priekšlikumos par nākamo DFS un sarunu par šo DFS galīgajā iznākumā.

Uzskaitījums pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija		Izdevumu veids		Iemaksas	
	1.a kategorija	Dif./nedif. ³	no EBTA valstīm ⁴	no kandidātvalstīm ⁵	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
	26.030100	Dif.	JĀ	JĀ	NĒ	NĒ

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija		Izdevumu veids		Iemaksas	
	5. kategorija	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
	03.010211	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

³ Dif. = diferencētās apropriācijas, nedif. = nediferencētās apropriācijas.

⁴ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁵ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	1.a	“Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai”
---	-----	---

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

ĢD: COMP			2018. gads	2019. gads	2020. gads	Turpmākie gadi (maksājumi)	KOPĀ
• Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija: 26.030100 ⁶	Saistības	(1)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Maksājumi	(2)	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁷							
KOPĀ – COMP ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1.a+3	1,000	1,000	1,000		3,000
	Maksājumi	=2+2.a+3	0,700	0,900	1,000	0,400	2,600
• KOPĀ – darbības apropriācijas	Saistības	(4)	1,000	1,000	1,000		3,000
	Maksājumi	(5)	0,700	0,900	1,000		3,000
• KOPĀ – administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem			(6)	0	0	0	0
KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas 1.A IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+6	1,000	1,000	1,000		3,000
	Maksājumi	=5+6	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000

⁶ Šīs summas ir orientējošas un ir atkarīgas no gada budžeta procedūras un prioritātēm, kas noteiktas ISA2 gada darba programmā.

⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	5	“Administratīvie izdevumi”
--	----------	----------------------------

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		N. gads	N+1. gads	N+2. gads	Turpmākie gadi (maksājumi)	KOPĀ
ĢD: COMP						
• Cilvēkresursi		0,759	0,759	0,759		2,277
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,500	0,550	0,550		1,600
KOPĀ – COMP ĢD	Apropriācijas	1,259	1,309	1,309		3,877
KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	1,259	1,309	1,309		3,877

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		N. gads⁸	N+1. gads	N+2. gads	Turpmākie gadi (maksājumi)	KOPĀ*
KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas 1.–5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	2,259	2,309	2,309		6,877
	Maksājumi	1,959	2,209	2,309	0,400	6,877

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriācijas izmantot, kā aprakstīts turpmāk.

COMP ĢD nespēj sniegt izsmeļošu sarakstu ar finanšu iejaukšanās radītajiem rezultātiem, vidējām izmaksām un skaitu, kā prasīts šajā iedaļā, jo šī ir jauna iniciatīva un nav tādu iepriekšēju statistikas datu, ko varētu izmantot.

Paredzams, ka ciešas sadarbības nodrošināšanai Eiropas Konkurences tīklā un mērķu optimālai sasniegšanai cita starpā būs nepieciešami šādi izdevumi:

- izdevumi, kas vajadzīgi, lai uzturētu, pilnveidotu, mitinātu, ekspluatētu un atbalstītu centrālu informācijas sistēmu (Eiropas Konkurences tīkla sistēma), kas atbilst attiecīgajiem konfidencialitātes un datu drošības standartiem. Eiropas

⁸ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

Konkurences tīkla darbības efektivitātes un rezultativitātes būtisks aspekts ir sadarbība;

- citas administratīvās izmaksas, kas rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla darbību, piemēram:
  - ar sanāksmju organizēšanu saistītās izmaksas;
  - mācību nodrošināšana valstu konkurences iestādēm;
  - dokumentu tulkošana visās valodās;
  - izdoto ieteicamās prakses / norāžu dokumentu tulkošana visās valodās;
  - *ex post* apsekojumi/pētījumi/novērtējumi.

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

Priekšlikums/iniciatīva neparedz papildu administratīvo apropriāciju izmantošanu.

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus. Tas pats attiecas uz citu administratīvo izdevumu segšanai nepieciešamajām apropriācijām.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēses izteiktas ar pilnslodzes ekvivalentu

	N. gads	N+1. gads	N+2. gads	N+3. gads	Beztermiņa iniciatīva (skatīt 1.6. punktu)
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)					
XX 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
XX 01 01 02 (Delegācijas)					
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)					
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)					
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)⁹					
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)					
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT un JED delegācijās)					
XX 01 04 yy ¹⁰	- galvenajā mītnē				
	- delegācijās				

⁹ CA – līgumdarbinieki, LA – vietējie darbinieki, SNE – valstu norīkoti eksperti, INT – pagaidu darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās.

¹⁰ Ārštata darbinieku pozīcijas, kuras finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

xx 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiešā pētniecība)					
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiešā pētniecība)					
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)					
KOPĀ	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	AD – Eiropas Konkurences tīkla uzraudzība, koordinācija AST – EKT darbību atbalstošo sistēmu IT projektu pārvaldība, Eiropas Konkurences tīkla sanāksmju koordinācija
Ārštata darbinieki	Neattiecas

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

Priekšlikums/iniciatīva ir saderīgs(-a) ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu un pašreizējiem finanšu plāniem attiecībā uz ISA2 programmu; papildu līdzekļi nav vajadzīgi.

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.

3.3. **Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem**

Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.